

საქართველოს საერთაშორისო უნივერსიტეტი ჯიუ
ჩინეთის საერთაშორისო განათლების ჯგუფი
სარტყლისა და გზის კვლევითი ინსტიტუტი

GEORGIAN INTERNATIONAL UNIVERSITY GIU
CHINA INTERNATIONAL EDUCATION GROUP
BELT AND ROAD RESEARCH INSTITUTE

INTERNATIONAL SILK ROAD SYMPOSIUM
აბრეშუმის გზის საერთაშორისო სიმპოზიუმი

აბსტრაქტების კრებული
ABSTRACTS

4 დეკემბერი - DECEMBER 4
თბილისი, საქართველო
TBILISI, GEORGIA
2023

საქართველოს საერთაშორისო უნივერსიტეტი ჯიუ
ჩინეთის საერთაშორისო განათლების ჯგუფი
სარტყლისა და გზის კვლევითი ინსტიტუტი

Georgian International University GIU
China International Education Group
Belt and Road Research Institute

ABSTRACTS

აბსტრაქტების კრებული

INTERNATIONAL SILK ROAD SYMPOSIUM
აბრეშუმის გზის საერთაშორისო სიმპოზიუმი

4 დეკემბერი - 4, December

თბილისი, საქართველო

Tbilisi, Georgia

2023 წელი

საქართველოს საერთაშორისო უნივერსიტეტი GIU-ს სახელით მადლობას გიხდით აბრეშუმის გზის საერთაშორისო სიმპოზიუმში მონაწილეობისთვის.

On behalf of Georgian International University GIU thank you for your participation in the International Silk Road Symposium.

სარედაქციო საბჭო:

გ. მათიაშვილი (მთავარი რედაქტორი), ე. ელისაშვილი (მთავარი რედაქტორის მოადგილე), ზ. ადამია (პასუხისმგებელი რედაქტორი), ნ. ბოჭორიშვილი, მ. დარბაიძე, თ. დოლიძე, მ. ვეკუა, ს. თევდორაძე, გ. ლობჯანიძე, რ. შენგელია, ლ. ჩაგელიშვილი-აგლაძე

EDITORIAL BOARD

G. Matiashvili (Editor-in-chief), E. Elisashvili (Vice Editor-in-chief), Z. Adamia (Executive Editor), N. Botchorishvili, M. Darbaidze, T. Dolidze, M. Vekua, Professor, S. Tevdoradze, Professor G. Lobzhanidze, R. Shengelia, L. Chagelishvili-Agladze

The views of the scientific editorial board do not necessarily reflect the author's choice and is not responsible for the accuracy of the information.

სამეცნიერო-სარედაქციო კოლეგიის შეხედულებები არ ასახავს ავტორის არჩევანს და ის არ იღებს პასუხისმგებლობას ინფორმაციის სიზუსტეზე

DOI: <https://doi.org/10.61950/isrs.1.2023.12>

© საქართველოს საერთაშორისო უნივერსიტეტი GIU, 2023

© Georgian International University GIU, 2023

სარჩევი
Table of Contents

სამართალი
Law

გივი ლობჯანიძე - ”აბრეშუმის დიდი გზის” ისტორიული და პოლიტიკურ-სამართლებრივი პარადიგმები
Givi Lobzhanidze - LEGISLATIVE PARADIGMS OF “SILK ROAD” (TRACECA – Transport Corridor Europe-Caucasus_Asia).....7

გიორგი ჭილაძე - აბრეშუმის გზა და ინტელექტუალური საკუთრების რეგულირების ზოგიერთი ასპექტი ჩინეთსა და საქართველოში
George Chiladze - THE SILK ROAD AND SOME ASPECTS OF INTELLECTUAL PROPERTY REGULATION IN CHINA AND GEORGIA 9

ნინო ბოჭორიშვილი - ხელოვნური ინტელექტის გამოყენების ეთიკური და სამართლებრივი ასპექტები (ევროკავშირი და აზია)
Nino Botchorishvili - ETHICAL AND LEGAL ASPECTS OF USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE (EU AND ASIA)..... 11

ედიშერ ფუტკარაძე - იაპონიისა და ჩინეთის სისხლის სამართლის ზოგიერთი საკითხი
Edisher Putkaradze - SOME ISSUES OF JAPANESE AND CHINESE CRIMINAL LAW 14

ბიზნესი, ეკონომიკა, ტურიზმი
Business, Economics, Tourism

ნიკო კვარაცხელია, მალხაზ ღვინჯილია - აბრეშუმის გზის ახალი სიცოცხლე და საქართველო
Niko Kvaratskhelia, Malkhaz Ghvinjilia - NEW LIFE OF THE SILK ROAD AND GEORGIA..... 16

ლალი ჩაგელიშვილი-აგლაძე, თამარ აგლაძე - საქართველო და აბრეშუმის დიდი გზის ახალი გამოწვევები
Lali Chagelishvili-Agladze, Tamar Agladze - GEORGIA AND THE NEW CHALLENGES OF THE GREAT SILK ROAD 18

სოფიკო თევდორაძე, ზურაბ მუშკუდიანი, ნათია სურმანიძე - საქართველო-ჩინეთის ლოგისტიკის გაძლიერება აზრემუმის გზაზე
Sopiko Tevdoradze, Zurab Mushkudiani, Natia Surmanidze - ENHANCING GEORGIA-CHINA LOGISTICS ON THE SILK ROAD..... 19

გიორგი მემველიანი - საქართველოს ფუნქცია და რეალური შესაძლებლობა გლობალურ ეკონომიკურ დერეფნებში და მოსალოდნელი სარგებელი
Giorgi Meshveliani - GEORGIA'S FUNCTION AND REAL OPPORTUNITIES IN THE GLOBAL ECONOMIC CORRIDORS AND EXPECTED BENEFITS.....23

მარიამ მერკვილაძე - ბრემუმის გზის და „სარტყელი და გზა ინიციატივის“ გავლენა ჩართულ სახელმწიფოებში გლობალური უმაღლესი განათლების ფორმირებაზე (საქართველოს შემთხვევა)
Mariam Merkviladze - EXPLORING THE INFLUENCE OF SILK ROAD AND BRI (BELT AND ROAD INITIATIVE) ON RE-SHAPING GLOBAL HIGHER EDUCATION ALONG ITS ROOTS (CASE OF GEORGIA) 25

სოციალური მეცნიერებები
Social Sciences

ემილია ალავერდოვი - აზრემუმის გზის პროექტების არსი აზიაში (პაკისტანისა და ავღანეთის მაგალითზე)
Emilia Alaverdov - THE ESSENCE OF SILK ROAD PROJECTS IN ASIA (on the Example of Pakistan and Afghanistan)..... 28

მარინე ვეკუა - ჟურნალისტური ეთიკა როგორც უნივერსალური ღირებულება
Marine Vekua - JOURNALISTIC ETHICS AS A UNIVERSAL VALUE..... 29

გიორგი ქართველიშვილი - ჩინეთის ინტერესები სამხრეთ კავკასიაში და მათი გავლენა საქართველოს 2022-2030 წლების განვითარების სტრატეგიაზე
Giorgi Kartvelishvili - CHINA'S INTERESTS IN THE SOUTH CAUCASUS AND THEIR IMPACT ON THE 2022-2030 DEVELOPMENT STRATEGY OF GEORGIA..... 30

რეი მინგმინი - როგორ გავაძლიეროთ ენობრივი და კულტურული გაცვლების ხელშეწყობა ჩინეთსა და საქართველოს შორის აზრემუმის გზის გასწვრივ
Ray Mingmin - HOW TO PROMOTE LANGUAGE AND CULTURAL EXCHANGES ALONG THE SILK ROAD BETWEEN CHINA AND GEORGIA 32

ალექსანდრა ლატარია - საქართველო-ჩინეთის ურთიერთობების გავლენა განათლების სფეროზე
Aleksandra Lataria - IMPACT OF CHINESE-GEORGIAN COOPERATION ON EDUCATION 33

ჰუმანიტარული მეცნიერებები
HUMANITARIAN SCIENCES

აიგულ ბაიტუნოვა - აბრეშუმის გზის გავლენა ევროაზიის ისტორიაზე: კულტურა, ენები და მეცნიერება

Aigul Baitunova - THE IMPACT OF THE SILK ROAD ON THE HISTORY OF EUROASIA: CULTURE, LANGUAGES AND SCIENCE.....34

ანა მახარაძე - ჩინეთის სოციალური საკითხები აი ვეი ვეის შემოქმედებაში
Anna Makharadze - Social Themes in Ai Wei Wei's..... 35

ეკა ვარდოშვილი - საქართველო ალექსანდრე დიუმას „კავკასიაში“
Eka Vardoshvili - GEORGIA IN ALEXANDER DUMAS' "ADVENTURES IN THE CAUCASUS" 36

აბდუსალომ მამადნაზაროვი, საფო გულომასეინოვი - ლიტერატურული ტერმინების შესწავლის ისტორიიდან ტაჯიკურ-სპარსულ და ინგლისურ ენებზე თანამედროვე პერიოდში
Abdusalom Mamadnazarov, Safo Gulomaseinov - FROM THE HISTORY OF THE STUDY OF LITERARY TERMS IN THE TAJIK-PERSIAN AND ENGLISH LANGUAGES IN THE MODERN PERIOD.....38

ინგა ადამია - აბრეშუმის გზა კულტურათაშორისი დიალოგის ქრილში (მარკო პოლო, ბაირონი)
Inga Adamia - SILK ROAD IN THE CONTECST OF INTERCULTURAL DIALOGUE. (MARCO POLO, BYRON)..... 39

ზოია ადამია, მანანა შელია, მაია მარღანია - აბრეშუმის კონცეპტი სხვადასხვა ლინგვოკულტურულ გარემოში
Zoia Adamia, Manana Shelia, Maia Marghania - THE CONCEPT OF SILK IN DIFFERENT LINGUOCULTURAL ENVIRONMENT 41

სამართალი
Law

გივი ლობჯანიძე
საქართველოს საერთაშორისო უნივერსიტეტი გიუ

„აბრეშუმის დიდი გზის“ ეკონომიკურ-სამართლებრივი ასპექტები

აბსტრაქტი

საერთაშორისო ურთიერთობების დამყარებისა და მისი განვითარების საქმეში უდიდესი როლი ითამაშა „აბრეშუმის დიდი გზის“ ფუნქციონირებამ კაცობრიობის არსებობის ისტორიის მნიშვნელოვან პერიოდებში დღემდე.

1989 წლის დასაწყისში გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის მეცნიერებისა და კულტურის საერთაშორისო კომისიის (იუნესკოს) ხელმძღვანელობამ მიიღო დადგენილება, დაწყებულიყო მის ისტორიაში ყველაზე მასშტაბური „აბრეშუმის გზის პროექტის“ განხორციელება, იგი მოიცავდა არა მარტო აბრეშუმით ვაჭრობის აღდგენას, არამედ მანამდე არარსებულ სერიოზულ ინტელექტუალურ ღონისძიებებს.

1989 წლის თებერვალში ლონდონში გაიმართა იუნესკოს აბრეშუმის გზის პროექტის საორგანიზაციო კომიტეტის სხდომა, სადაც საქართველოს დელეგაციაც მონაწილეობდა. 1990 წლის მაისში საქართველოს მინისტრთა საბჭომ იუნესკოს პროექტის შესწავლისა და განვითარებისთვის სპეციალური კომისიის შექმნის თაობაზე გამოსცა (322გ) განკარგულება.

1999 წლის 30 ივნისს აშშ-ის სენატმა მიიღო „აბრეშუმის გზის სტრატეგიის აქტი“, რითიც დაადასტურა „აბრეშუმის დიდი გზის“ საერთაშორისო მნიშვნელობა.

საქართველო, როგორც ამ პროექტის მონაწილე ქვეყანა, აქტიურადაა ჩართული მის განხორციელებაში, რომლის დასტურია, რამდენიმე დღის წინ საქართველოში ფორუმის ჩატარება, რომელმაც განსაზღვრა „აბრეშუმის დიდი გზის“ განვითარების პერსპექტივები, განისაზღვრა მისი ეკონომიკურ-სამართლებრივი უზრუნველყოფის გზები.

საკვანძო სიტყვები: აბრეშუმის გზა, ეკონომიკურ-სამართლებრივი ასპექტები

Givi Lobjanidze
Georgian International University GIU

“GREAT SILK ROAD” ECONOMICAL-LEGISLATIVE ASPECTS

Abstract

In the case of the international relations establishment and its development the greatest role has played “the Great Silk Road” functioning during the Mankind existence history periods up to now. In the beginning of the 1089 the UN organization science and culture international commission (UNESCO) authority has adopted the resolution to start the grandest “Silk Road Project” realization. It included not only the Silk commerce reinstatement but also before not existed serious intellectual arrangements.

In February of 1989 in London the session of UNESCO “Silk Road project organization committee took place, where the delegation of Georgia participated as well.

In June 30 of 1999 the UNA Senate has adopted the “Silk Road Strategy Act”, and therefore the international importance of “the Great Silk Road” was confirmed

In May of 1990 the Georgian ministers’ council has published the study and development instruction (322 G).

Georgia, as the project’s participatory state, is actively integrated in its realization, and the forum arranged in Georgia several years ago is its confirmation. This fact defined “The Great Silk Road” perspectives and its economical-legislative guarantee ways.

Keywords: Silk Road, Economical-legislative aspects

გიორგი ჭილაძე
საქართველოს უნივერსიტეტი

აბრეშუმის გზა და ინტელექტუალური საკუთრების რეგულირების ზოგიერთი
ასპექტი ჩინეთსა და საქართველოში

აბსტრაქტი

აბრეშუმის გზა და მისი საქართველოს მონაკვეთი მიმდინარე ეტაპზე აქტუალურია და იგი სულ უფრო იკრებს ძალებს მსოფლიოში მიმდინარე გეოპოლიტიკური პროცესების ფონზე. იგი მნიშვნელოვანია როგორც ჩინეთისთვის, ისე საქართველოსთვის.

ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკიდან საქართველოს მონაკვეთზე ინტელექტუალური შემოქმედების პროდუქტების გადაადგილებისას დიდი მნიშვნელობა ენიჭება მათი დაცვის და რეგულირების, ორი ქვეყნის ინტელექტუალური საკუთრების საკითხებით დაკავებული სახელმწიფო სამსახურებს შორის თანამშრომლობისა და კოორდინირების საკითხებს.

კვლევის მიზანია ინტელექტუალური საკუთრების მართვის და რეგულირების ზოგიერთი ასპექტის შედარებითი ანალიზის განხორციელება ჩინეთსა და საქართველოში, ორ ქვეყანას შორის სტრატეგიული, პარტნიორული ურთიერთობის ჩამოყალიბების ფონზე.

საქართველო არის თანამედროვე აბრეშუმის გზის ეპიცენტრში მდებარე სახელმწიფო და ჩინეთთან მჭიდრო, პარტნიორული ურთიერთობების გაღრმავება ხელს შეუწყობს ბიზნეს პროცესების გააქტიურებას, მის განვითარებას ინტელექტუალური საკუთრების და ინოვაციების მიმართულებით, რომ იგი გახდეს რეგიონის ლიდერი და მთავარი მოთამაშე ქვეყანა.

თემა აქტუალური და ახალია, ვინაიდან იგი ეხება ჩინეთ-საქართველოს ახალ, პერსპექტიულ ურთიერთობებს ინტელექტუალური საკუთრების სფეროში.

კვლევაში გამოყენებულია შედარებითი მეთოდი, დოკუმენტების ანალიზის მეთოდი.

მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, სსიპ საქართველოს ინტელექტუალური საკუთრების ეროვნულ ცენტრ საქპატენტში კონსოლიდირებულია ინტელექტუალური საკუთრების ყველა ძირითადი სფერო: სამრეწველო საკუთრება, საავტორო და მომიჯნავე უფლებები, მცენარეთა და ცხოველთა ახალი ჯიშები.

საქართველოსგან განსხვავებით, ინტელექტუალური საკუთრების დაცვის და რეგულირების სამუშაოებში ჩართულია ჩინეთის არაერთი, არამედ რამდენიმე სახელმწიფო სტრუქტურა, მათ შორის: ინტელექტუალური საკუთრების სახელმწიფო ადმინისტრაცია, მრეწველობისა და კომერციის სახელმწიფო ადმინისტრაცია, საავტორო უფლებების სახელმწიფო ადმინისტრაცია, კულტურის სამინისტრო. თითოეული ეს სამთავრობო ორგანო ასრულებს ინტელექტუალური საკუთრების გამოყენების, აღრიცხვის, განხორციელების და მონიტორინგის საკუთარ ფუნქციას.

მნიშვნელოვანია მჭიდრო, გააზრებული თანამშრომლობა ჩინელ კოლეგებთან სამართლებრივი მმართველობით, ინფორმაციის გაცვლის, დავების გადაჭრის ასპექტებთან დაკავშირებით.

საკვანძო სიტყვები: აბრეშუმის გზა, ინტელექტუალური საკუთრება, სამართლებრივი რეგულირება, ბიზნესის ადმინისტრირება, სახელმწიფო მართვა.

George Chiladze
University of Georgia

THE SILK ROAD AND SOME ASPECTS OF INTELLECTUAL PROPERTY REGULATION IN CHINA AND GEORGIA

Abstract

The Silk Road and its Georgian section are relevant at the present stage and are increasingly gaining strength against the backdrop of modern geopolitical processes in the world. This is important for both China and Georgia.

When moving products of intellectual creativity from the People's Republic of China to the territory of Georgia, great importance is attached to the issues related to their protection and regulation as well the cooperation and coordination between governmental agencies dealing with intellectual property issues in the two countries.

The purpose of the study is to carry out a comparative analysis of some aspects of intellectual property management and regulation in China and Georgia, against the background of the establishment of a strategic partnership relationship between the two countries.

Georgia is a state located in the epicenter of the modern Silk Road, and the deepening of close, partnership relations with China will contribute to the activation of business processes, its development in the direction of intellectual property and innovation, so that it becomes the leader and main player in the region.

The topic is relevant and novel as it concerns new, promising relations between China and Georgia in the field of intellectual property.

The study used a comparative analysis method for processing of documents and data.

In accordance with the current legislation of the country, the National Center for Intellectual Property of Georgia “Sakpatenti” consolidates all main areas of intellectual property: industrial property, copyright and related rights, new varieties and breeds of plants and animals.

Unlike Georgia, works related to the protection and regulation of intellectual property are handled in China not by one, but by several government agencies, including: the State Administration of Intellectual Property, the State Administration of Industry and Commerce, the State Copyright Administration and the Ministry of Culture. Each of these governmental bodies performs its own functions in the use, registration, implementation and monitoring of intellectual property.

A close, purposeful cooperation with Chinese counterparts with regard to legal, governance, information exchange/share and dispute resolution aspects of intellectual property is important.

Keywords: Silk Road, intellectual property, legal regulation, business administration, public administration

ნინო ბოჭორიშვილი
საქართველოს საერთაშორისო უნივერსიტეტი ჯიუ

ხელოვნური ინტელექტის გამოყენების ეთიკური და სამართლებრივი
ასპექტები (ევროკავშირი და აზია)

აბსტრაქტი

მსოფლიოში მიმდინარე გლობალურმა პროცესებმა, ციფრულმა განვითარებამ, რიგი საკითხების გადაწყვეტის მიმართ ინოვაციურმა მიდგომებმა და აბრეშუმის ახალი გზის ინიციატივის ფარგლებში მასში მონაწილე სახელმწიფოების ეკონომიკური განვითარების სწრაფმა და რადიკალურმა ცვლილებებმა ახალი მოთხოვნების აუცილებლობა წარმოშვა. ციფრული ტექნოლოგია წარმოადგენს შექმნილ ინოვაციას, რომელიც პირდაპირ მიუთითებს განათლების მაღალ დონეზე. დღესდღეობით განათლება, ტექნოლოგიები და ინოვაციები ერთად ქმნის უდიდეს ჯაჭვს, რომელიც შეიძლება გამოყენებულ იქნას ხელოვნური ინტელექტის განვითარებისთვის.

ხელოვნური ინტელექტის ოფიციალური, შეთანხმებული განმარტება არ არსებობს, თუმცა ევროპის საბჭოს გამნარტებით, ხელოვნურ ინტელექტ არის „მეცნიერებების, თეორიების, ტექნოლოგიების ერთობლიობა, რომლის მიზანია ადამიანის კოგნიტური უნარების რეპროდუცირება მანქანის მიერ. არსებული განვითარების დონის გათვალისწინებით. ხელოვნური ინტელექტი ნიშნავს ადამიანის მიერ გასაკეთებელი რთული ინტელექტუალური დავალებების დელეგირებას მანქანისთვის.”

მეცნიერების განმარტებით ხელოვნური ინტელექტი სამ კატეგორიად იყოფა:

1. ხელოვნური ვიწრო ინტელექტი (Artificial Narrow Intelligence, ANI)
2. ხელოვნური ზოგადი ინტელექტი (Artificial General Intelligence, AGI)
3. ხელოვნური სუპერინტელექტი (Artificial Super Intelligence, ASI)

ხელოვნური ვიწრო ინტელექტი არის ყველა მანქანა, რომელსაც შეუძლია კონკრეტული ამოცანების შესრულება. ხელოვნურ ზოგად ინტელექტს ზოგადი აზროვნება შეუძლია. მას შეუძლია უფრო ფართო ამოცანების შესრულება, მსჯელობა და ადამიანის მსგავსი უნარების განვითარება. ხელოვნური სუპერინტელექტი წინა ორისგან იმით განსხვავდება, რომ ადამიანის იმიტაციის ნაცვლად, მას შეეძლება ადამიანის შესაძლებლობებზე უფრო მაღალი ინტელექტის განვითარება.

დღესდღეობით, ხელოვნური ინტელექტის განვითარება და მისი წარმატებული მომავალი ადამიანური ძალისხმევის, მისი ჩარევის გარეშე წარმოუდგენელია. ზოგადი ხელოვნური ინტელექტის პირობებში, ადამიანისა და ტექნოლოგიის უნარები გათანაბრებულია. ასეთ შემთხვევაში შეგვიძლია განვიხილოთ უპილოტო მართვის სისტემები. ხელოვნური სუპერინტელექტი კი ჯერჯერობით მხოლოდ წარმოსახვითი პროდუქტია. ეს ის შემთხვევაა, როდესაც ხელოვნური ინტელექტი გაუსწრებს ადამიანურ უნარებს და მასზე უკეთ, მართებულად და სწრაფად შეძლებს მოქმედებას/გადაწყვეტილებების მიღებას.

დღეს ხელოვნური ინტელექტი უფრო და უფრო ხშირად გამოიყენება გლობალურ დონეზე, როგორც საჯარო, აგრეთვე კერძო სექტორში, რასაც თან ახლავს ეთიკური და სამართლებრივი რისკები.

ხელოვნური ინტელექტის ეთიკური და სამართლებრივი კუთხით განვითარების დონით ქვეყნების მზაობის შეფასებას ახდენს ბრიტანეთში დაფუძნებული საერთაშორისო საკონსულტაციო ჯგუფი - „Oxford Insight“-ი, რომლის 2020 წლის ინდექსის მიხედვით, ხელოვნური ინტელექტის სახელმწიფო მზაობის თვალსაზრისით პირველი ათეულში შედიან: აშშ, დიდი ბრიტანეთი, ფინეთი, გერმანია, საფრანგეთი, სინგაპური, სამხრეთ კორეა, დანია, ჰოლანდია და ნორვეგია.

ამერიკის შეერთებული შტატები იყო პირველი ქვეყანა 2016 წელს, რომელმაც მიიღო ხელოვნური ინტელექტის ეროვნული სტრატეგია. აშშ-ის კვალდაკვალ სტრატეგიული ჩარჩოები მალევე შეიმუშავეს ჩინეთმა, დიდმა ბრიტანეთმა, სამხრეთ კორეამ, საფრანგეთმა და ფინეთმა.

ხელოვნური ინტელექტის მსოფლიო ლიდერობისთვის აშშ-ის სერიოზული კონკურენტია ჩინეთი. 2030 წლისთვის იგი აპირებს თავისი სტრატეგიული გეგმით მოიპოვოს მსოფლიო დომინანტობა და აღიარებს ხელოვნურ ინტელექტს, როგორც სტრატეგიულ უპირატესობას ცოდნის ეკონომიკაში. ჩინეთი ერთადერთი ქვეყანაა, რომელიც ხელოვნური ინტელექტის განვითარების შეფასებას მაკროეკონომიკური მაჩვენებლებით და ინდიკატორებით ზომავს.

სამხრეთ კორეა ორიენტირებულია ხელოვნური ინტელექტის ტალანტების მოძიება-გადამზადებაზე, კვლევითი კომპონენტის გაძლიერებაზე, მეცნიერებისა და ეკონომიკის სექტორების თანამშრომლობით პროექტებზე.

ხელოვნური ინტელექტის განვითარების, მისი რეგულირებისა და მართვის მიზნით, ყველაზე მეტი სტრატეგია ევროკავშირის წევრ ქვეყნებშია შექმნილი, ევროკავშირის თითქმის ყველა წევრ ქვეყანას შემუშავებული აქვს სტრატეგიული ჩარჩო და სამოქმედო გეგმა ხელოვნური ინტელექტის განვითარებისთვის.

მნიშვნელოვანია ასევე აღინიშნოს, რომ Center for Data Innovation-ის მოხსენების თანახმად, ამერიკის შეერთებული შტატები და ჩინეთი ამჟამად ორი ლიდერია ხელოვნური ინტელექტის განვითარებაში. ამერიკის შეერთებულ შტატებს მცირე უპირატესობა აქვს კვლევისა და განვითარების თვალსაზრისით, ხოლო ჩინეთი ლიდერობს ათვისების მხრივ. თუმცა, სხვა ქვეყნები, როგორცაა კანადა და დიდი ბრიტანეთი, ასევე დიდ ინვესტიციებს ახორციელებენ AI-ში და, სავარაუდოდ, მომავალში უფრო კონკურენტუნარიანი გახდებიან.

საქართველო ცდილობს, ფეხი აუწყოს ახალი ტექნოლოგიების განვითარების ტემპს და ამ სფეროში უკვე არსებული პრაქტიკა და საუკეთესო გამოცდილება გაიზიაროს. აღსანიშნავია, რომ ხელოვნური ინტელექტის განმარტება საქართველოს კანონმდებლობაში მოცემული არ არის, ასევე არ არსებობს ერთიანი დოკუმენტი, რომელშიც სახელმწიფოს სტრატეგია ან ზოგადი რეგულირების მოდელი იქნება ასახული.

დასკვნის სახით შეიძლება ითქვას, რომ ხელოვნურ ინტელექტს აქვს პოტენციალი დააჩქაროს ინოვაციები, აბრეშუმის გზით მოსარგებლე სახელმწიფოები, კი შესაძლოა ხელოვნური ინტელექტის გამოყენებით სერიოზულ კონკურენტულ გარემოში აღმოჩნდნენ. ხელოვნურ ინტელექტს შეუძლია, გარდაქმნას ეკონომიკა მრავალი მიმართულებით, თუმცა, ასევე არსებობს მნიშვნელოვანი საფრთხე და რისკი ეთიკური და სამართლებრივი მოწესრიგების კუთხით. ხელოვნური ინტელექტის სრული რეალიზებისთვის მნიშვნელოვანი იქნება ეთიკური და სამართლებრივი ჩარჩოების შექმნა.

საკვანძო სიტყვები: ხელოვნური ინტელექტი; ევროკავშირი; ჩინეთი

Nino Botchorishvili
Georgian International University GIU

ETHICAL AND LEGAL ASPECTS OF USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE (EU and Asia)

Abstract

The need for new requirements has arisen in connection with global processes, digital development, innovative approaches to solving a number of issues, rapid and radical changes in the economic development of participating states within the framework of the New Silk Road initiative. Digital technologies are an innovation that directly indicates a high level of education. Today, education, technology and innovation together form the largest chain that can be used for the development of artificial intelligence.

There is no official, agreed upon definition of artificial intelligence, although the Council of Europe defines artificial intelligence as “a set of sciences, theories and techniques whose purpose is to reproduce by a machine the cognitive abilities of a human being. Current developments aim, for instance, to be able to entrust a machine with complex tasks previously delegated to a human.”

According to science, artificial intelligence can be classified into three different categories:

4. Artificial Narrow Intelligence (Artificial Narrow Intelligence, ANI)
5. Artificial General Intelligence (Artificial General Intelligence, AGI)
6. Artificial Super Intelligence (Artificial Super Intelligence, ASI)

Artificial narrow intelligence is any machine that is only capable of performing a single task. Artificial General Intelligence is capable of general reasoning. It can perform a wider range of tasks, reason and develop human abilities. Artificial super intelligence differs from the previous two in that instead of imitating a person, it will be able to develop intelligence that exceeds human capabilities.

Nowadays, the development of artificial intelligence and its successful perspective are inconceivable without human efforts and intervention. Under general artificial intelligence, the skills of people and technology are equalized. Unmanned control systems can be considered as such a case. Artificial super intelligence is still just a product of imagination. This is when AI surpasses human capabilities and can act better, more correctly and faster.

Today, artificial intelligence is increasingly being used around the world in both the public and private sectors, which comes with ethical and legal risks.

The level of readiness of countries in terms of the ethical and legal development of artificial intelligence is assessed by the UK-based international consulting group “Oxford Insight”, according to its 2020 index, the top ten countries in terms of state readiness for artificial intelligence included: the USA, Great Britain, Finland, Germany, France, Singapore, South Korea, Denmark, Holland and Norway.

The United States was the first country to adopt a national artificial intelligence strategy in 2016. China, the UK, South Korea, France and Finland soon developed strategic frameworks, following in the footsteps of the US.

China is a serious competitor to the United States for global leadership in artificial intelligence. It aims to achieve global dominance by 2030 through its strategic plan and recognizes artificial intelligence as a strategic advantage in the knowledge economy. China is the only country that measures artificial intelligence development with macroeconomic indicators and parameters.

South Korea is focused on searching and training talents in the field of artificial intelligence, strengthening the research component, and joint projects between science and economic sectors.

For the purpose of developing artificial intelligence, its regulation and management in EU member states, most strategies have been created, almost all EU member states have developed a strategic framework and action plan for the development of artificial intelligence.

It is also important to note that according to a report from the Center for Data Innovation, the United States of America and China are currently the two leaders in artificial intelligence development. The United States has a slight advantage in research and development, while China leads in mastering. However, other countries such as Canada and the UK are also investing heavily in AI and are expected to become more competitive in the future.

Georgia is trying to keep up with the pace of development of new technologies and share existing and best practices in this field. It should be noted that there is no definition of artificial intelligence in legislation of Georgia, and there is no single document that would reflect the state strategy or general regulatory model.

In conclusion, artificial intelligence has the potential to accelerate innovation, and countries using the Silk Road may find themselves in a highly competitive environment using artificial intelligence. Artificial intelligence has the potential to transform the economy in many ways, but there are also significant threats and risks from an ethical and legal regulatory perspective. Creating an ethical and fair framework will be important for the full implementation of artificial intelligence.

Keywords: artificial intelligence, European Union, China

ედიშერ ფუტკარაძე
სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
საქართველოს საერთაშორისო უნივერსიტეტი ჯიუ

იაპონიისა და ჩინეთის სისხლის სამართლის ზოგიერთი საკითხი

აბსტრაქტი

აშშ-ის შემდეგ ჩინეთი და იაპონია დღეისათვის წარმოადგენს შესაბამისად მეორე და მესამე ეკონომიკის მქონე სახელმწიფოებს. ასე რომ, ამ ქვეყნების ეკონომიკური განვითარება ნათელია. ცალკე საკითხია, თუ რის ხარჯზე მოხდა ამ სახელმწიფოთა ეკონომიკური განვითარება და როგორია ამ ეკონომიკურად განვითარებული სახელმწიფოების სამართლებრივი და მათ შორის სისხლისსამართლებრივი განვითარების დონე.

უნდა აღინიშნოს, რომ მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ ჩინეთი მოექცა საბჭოთა კავშირის, იაპონია კი აშშ-ს გავლენის ქვეშ, რაც აისახა ასევე მათ სამართლებრივ განვითარებაზეც. ამას აღნიშნავენ თავიანთ ნაშრომებში ორივე ქვეყნის მეცნიერები, რომლებიც კარგად იცნობენ რომანულ-გერმანულ, სახელდობრ, გერმანულ სისხლის სამართალს.

შეიძება ითქვას, რომ საკმაოდ დიდია გერმანული სისხლის სამართლის მეცნიერების გავლენა ორივე ქვეყნის თანამედროვე სისხლის სამართალზე. ეს ვლინდება სხვადასხვა ფორმით.

გერმანული სისხლის სამართლის გავლენის მიუხედავად, ორივე სახელმწიფოს სისხლის სამართალი, სხვადასხვა გარემოების გამო, ინარჩუნებს გარკვეულ „ინდივიდუალურობას“, რაც ასე საინტერესოსა და მიმზიდველს ხდის ამ ქვეყნების სისხლის სამართალს შედარებითი კვლევებისთვის.

საკვანძო სიტყვები: იაპონია, ჩინეთი, სისხლის სამართლის საკითხი

Edisher Phutkaradze
Sokhumi State University

SOME ISSUES OF JAPANESE AND CHINESE CRIMINAL LAW

Abstract

After the USA, China and Japan currently represent the second and third economies, respectively. So the economic development of these countries is clear. It is a separate issue that at what expense the economic development of these states took place and what is the level of legal development of these economically developed states, including criminal justice.

It should be noted that after the Second World War, China came under the influence of the Soviet Union, and Japan came under the influence of the USA, which was also reflected in their legal development. This is noted in their works by scholars of both countries who are well acquainted with Romano-Germanic, namely, German criminal law.

It can be said that the influence of German criminal law science on the modern criminal law of both countries is quite large. This manifests itself in different forms.

Despite the influence of German criminal law, the criminal law of both states, due to different circumstances, retains a certain "individuality", which makes the criminal law of these countries so interesting and attractive for comparative studies.

Keywords: Japanese, Chinese, Criminal Law

ბიზნესი, ეკონომიკა, ტურიზმი
Business, Economics, Tourism

ნიკო კვარაცხელია
წმ. ანდრეას ქართული უნივერსიტეტი
მალხაზ ღვინჯილია
საქართველოს ეროვნული უნივერსიტეტი

აბრეშუმის გზის ახალი სიცოცხლე და საქართველო

აბსტრაქტი

კვლევის მიზანი და აქტუალობა: 1.შეისწავლოს ტურისტულ კონტექსტში ახალი აბრეშუმის გზის განვითარების ტენდენციები. 2.საქართველოს მონაწილეობა, როლი და ადგილი აბრეშუმის გზაზე მოგზაურობებში. 3.ურთიერთობები ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკასთან.

კვლევის მეთოდი: ჩატარებული კვლევების შედარებითი ანალიზი, სტატისტიკური, მეორეული ინფორმაციის დამუშავება, კარტოგრაფიული.

ნაშრომის პრაქტიკული მნიშვნელობა: აბრეშუმის გზა მნიშვნელოვანი სამოგზაურო თემაა განსაკუთრებით იმ ქვეყნებისათვის, რომლებიც ამ გზაზე არიან განთავსებულნი. ტურიზმის განვითარება უნდა ეფუძნებოდეს კვლევებს და მათზე დაფუძნებული ტურისტული პროდუქტის შემუშავებას. ამ მიმართებით მნიშვნელოვანია CAREC ინსტიტუტის (Central Asia Regional Economic Cooperation) კვლევები. ინსტიტუტს ფლობს და მართავს თერთმეტი წევრი ქვეყანა: ავღანეთი, აზერბაიჯანი, ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკა, საქართველო, ყაზახეთი, ყირგიზეთის რესპუბლიკა, მონღოლეთი, პაკისტანი, ტაჯიკეთი, თურქმენეთი და უზბეკეთი. CAREC-ის ტურიზმის სტრატეგია 2030 ადგენს ტურიზმის განვითარების შემდეგ ხედვას: „მდგრადი, უსაფრთხო, ადვილად მისაწვდომი და კარგად ცნობილი ტურისტული რეგიონი, რომელიც აბრეშუმის გზის გასწვრივ ვიზიტორებს უნიკალურ გამოცდილებაზე დაფუძნებულ მომსახურებას უწევს მთელი წლის განმავლობაში და ფართოდ აზიარებს მის სარგებელს თავის თემებს შორის.“¹ თბილისის აბრეშუმის გზის ფორუმი: ფორუმი ჩატარდება 2023 წლის 26-27 ოქტომბერს საქართველოს დედაქალაქში, 2019, 2017 და 2015 წლებში ჩატარებული წინა ფორუმების წარმატების საფუძველზე. წლებიდან ფორუმს სავარაუდოდ უმასპინძლებს

¹ <https://openjicareport.jica.go.jp/pdf/12363974.pdf>

დაახლოებით 2000 მონაწილე 60-ზე მეტი ქვეყნიდან, მათ შორის პოლიტიკური და ბიზნეს ლიდერები, ექსპერტები და საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლები, რათა გამოიკვლიონ ფაქტორები, რომლებიც ეფექტურად განსაზღვრავენ რეგიონულ და გლობალურ ვაჭრობას და კავშირს. ფორუმის განხილვის ძირითადი თემები იქნება - აღმოსავლეთ-დასავლეთის ვაჭრობის ახალი არქიტექტურა, შუა დერეფნის როლის გაზრდა, ციფრული კავშირი, დივერსიფიკაცია ენერგეტიკულ სექტორში, ტურიზმის მდგრადობა და დივერსიფიცირებული ინვესტიციები გამძლე მომავლისთვის.

წინსვლა, თანამშრომლობისთვის არსებული დაბრკოლებების გადაჭრის გზების შეთანხმება, საერთო მიზნების დადგენა და ახალი ინიციატივებისა და ერთობლივი პროექტებისთვის ნიადაგის მოძიება იქნება ფორუმის მნიშვნელოვანი შედეგი და წარმატება.²

საქართველოს ურთიერთობა ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკასთან თანამშრომლობის ახალ ეტაპზე გადადის და ქვეყნებს შორის სტრატეგიული პარტნიორობა მყარდება. როგორც ვიცე-პრემიერმა, ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრმა ლევან დავითაშვილმა, რომელიც მონაწილეობდა საქართველოს პრემიერ-მინისტრთან ერთად ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკაში და მონაწილეობდა ორი ქვეყნის მთავრობების ერთობლივი კომუნიკეს ძირითადი ასპექტების განხილვაში კომუნიკე შეეხება ტურიზმის და ვაჭრობის სფეროში თანამშრომლობას. როგორც მან აღნიშნა, საქართველოსთვის ჩინეთი ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი სავაჭრო პარტნიორია - ამ კუთხით დღეს ის მესამე ადგილს იკავებს, თუმცა, აქვს ყველა პოტენციალი, რომ საქართველოს ერთ-ერთი პირველი სავაჭრო პარტნიორი გახდეს - გაიზარდოს როგორც ექსპორტი, ისე იმპორტი და სავაჭრო ურთიერთობა ორივე ქვეყნის მხრიდან იქნას წახალისებული.

„საქართველოს აქვს თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმება ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკასთან და ერთადერთი ქვეყანაა რეგიონში, რომელსაც აქვს როგორც ევროპასთან თავისუფალი ვაჭრობის რეჟიმი, ისე თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმება ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკასთან“.³

საქართველო ემზადება ახალი ტურისტული ნაკადების მისაღებად. იუნესკომ მნიშვნელოვანი წვლილი შეიტანა 2016 და 2020 წლებში „აბრეშუმის გზის მემკვიდრეობის გიდებისათვის პრაქტიკული სახელმძღვანელოს გამოცემით“.⁴ ჩვენი მიზანია ახალი ცოდნით და მეთოდური ლიტერატურის გამოყენებით შევქმნათ მიმზიდველი ტურისტული პროდუქტი.

საკვანძო სიტყვა: აბრეშუმის გზა; ტურიზმი აბრეშუმის გზაზე; აბრეშუმის გზა და საქართველო; აბრეშუმის გზა ზღვაზე და ხმელეთზე

Niko Kvaratskhelia
St. Andria Georgian University
Malkhaz Gvinjilia
National University of Georgia

NEW LIFE OF THE SILK ROAD AND GEORGIA

² <https://www.businessinsider.ge/ka/oktombershi-tbilis-abreshumis-gzis-forumi-gaimarteba>

³ <https://www.economy.ge/?page=news&nw=2319>

⁴ <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000374500>

Abstract

Purpose and relevance of the study: 1. To study the development trends of the New Silk Road in the context of tourism. 2. Participation, role and place of Georgia in travel along the Silk Road. 3. Relations with the People's Republic of China.

Research method: comparative analysis of conducted studies, statistical, secondary processing of information, cartographic.

Practical significance of the work: The Silk Road is an important travel topic, especially for countries located along this route. Tourism development should be based on research and development of tourism products based on them. In this regard, research by the CAREC (Central Asia Regional Economic Cooperation) Institute is important. The Institute is owned and operated by eleven member countries: Afghanistan, Azerbaijan, People's Republic of China, Georgia, Kazakhstan, Kyrgyz Republic, Mongolia, Pakistan, Tajikistan, Turkmenistan and Uzbekistan. The CAREC Tourism Strategy 2030 sets out the following vision for tourism development: "A sustainable, safe, accessible and renowned tourism region that provides unique experiential services to Silk Road visitors throughout the year and shares its benefits widely among its communities."⁵

Tbilisi Silk Road Forum: The Forum will be held on October 26-27, 2023 in the Georgian capital, building on the success of previous forums held in 2019, 2017 and 2015. This year's forum is expected to bring together nearly 2,000 participants from more than 60 countries, including political and business leaders, experts and representatives of international organizations, to explore the factors that effectively shape regional and global trade and connectivity. The main topics of discussion at the forum will be the new East-West trade architecture, increasing the role of the Middle Corridor, digital connectivity, diversification in the energy sector, tourism sustainability and diversified investments for a sustainable future.

Important results and success of the Forum will be moving forward, agreeing on ways to overcome existing obstacles to cooperation, setting common goals and finding the basis for new initiatives and joint projects.⁶

Georgia's relations with the People's Republic of China are entering a new stage of cooperation, and the strategic partnership between the countries is strengthening. According to Deputy Prime Minister, Minister of Economy and Sustainable Development Levan Davitashvili, who was present together with the Prime Minister of Georgia in the People's Republic of China and took part in the discussion of the main aspects of the joint communiqué of the governments of the two countries, the communiqué will concern cooperation in the field of tourism and trade. As he noted, China is one of the most important trading partners of Georgia - in this regard, it currently ranks third, but it has every chance of becoming one of the first trading partners of Georgia - increasing both exports and imports, and trade relations between both countries are encouraged .

"Georgia has a free trade agreement with the People's Republic of China and is the only country in the region that has both a free trade regime with Europe and a free trade agreement with the People's Republic of China."⁷

Georgia is preparing to receive new tourist flows. UNESCO made significant contributions in 2016 and 2020 with the publication of the Practical Guide for Silk Road Heritage Guides. Our goal is to create an attractive tourism product using new knowledge and methodological literature.⁸

⁵ <https://openjicareport.jica.go.jp/pdf/12363974.pdf>

⁶ <https://www.businessinsider.ge/ka/oktombersh-tbilis-abreshumis-gzis-forumi-gaimarteba>

⁷ <https://www.economy.ge/?page=news&nw=2319>

⁸ <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000374500>

Keywords: Silk Road; Tourism on the Silk Road; Silk Road and Georgia; Silk Road on land and sea.

ლალი ჩაგელიშვილი
საქართველოს საერთაშორისო უნივერსიტეტი ჯიუ
თამარ აგლაძე
ქართულ-ამერიკული უნივერსიტეტი

საქართველო და აბრეშუმის დიდი გზის ახალი გამოწვევები

აბსტრაქტი

საკითხის აქტუალობა. აბრეშუმის გზის აქტუალობა ჯერ კიდევ 90-ანი წლების ბოლო პერიოდიდან გახდა აქტუალური. თუმცა, აბრეშუმის ისტორიული გზა ბევრად უფრო ადრეული პერიოდიდან, ჩვ.წ. აღრიცხვის II საუკუნიდან იწყება და, დაახლოებით, ამ პერიოდიდანვე საქართველო, გლობალურ სავაჭრო გზაჯვარედინზე, როგორც სტრატეგიული პარტნიორი იპყრობს ყურადღებას.

ისტორიული მოვლენების ქარცეცხლში, საქართველოს ამ გეოპოლიტიკურმა ფუნქციამ უკანა ფლანგზე გადაინაცლა, ხოლო საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ ის ისევ აქტუალური ხდება. გლობალურმა ეკოლოგიურმა პრობლემებმა დღის წესრიგში დააყენა რესურსების მიღწევადობის პრობლემები და სწორედ ამ დროს, ევროკავშირის მიერ ხორციელდება ცნობილი პროექტი "TRACECA", რომელიც ითვალისწინებს ევროპა-კავკასია-აზიის დამაკავშირებელ სატრანსპორტო მაგისტრალის ფუნქციონირებას. საქართველო მნიშვნელოვანი "დერეფანი" ხდება, როგორც სარკინიგზო, ასევე საზღვაო გადაზიდვების კუთხით, ამიტომაც მიიღო მან სატრანსპორტო დერეფნის დატვირთვა. აზიიდან ევროპამდე აბრეშუმის გზაზე ხელსაყრელმა მდებარეობამ საქართველოს ახალი გეოპოლიტიკური, გეო-ეკონომიკური დატვირთვა შეძინა.

ევრაზიის სატრანსპორტო ქსელის უწყვეტი ფუნქციონირება დაკავშირებული მილიონობით ტვირთნაკადის შეუფერხებელ დინებასთან, რომელიც არა მხოლოდ მაღალი ხარისხისა და საიმედოობის ინფორმაციულ უზრუნველყოფასთანაა დაკავშირებული, არამედ მოითხოვს თანამედროვე აღჭურვილობის გადაზიდვის საშუალებებს, პორტებს და სარკინიგზო მაგისტრალებს; კარგად დაგეგმილ გადაზიდვების ლოგისტიკას და მის უსაფრთხოებას. ყოველივე ეს კი ახალი ცოდნით აღჭურვილ კადრებს მოითხოვს. ციფრული მართვისა და ხელოვნური ინტელექტის გარემო ახალ მოთხოვნებს უყენებს საზოგადოებას, რაც როგორც დადებითი სოციალურ-ეკონომიკური შედეგების მომტანია, ასევე შეიცავს რისკებს, რომელიც აერთიანებს ეკონომიკური, პოლიტიკური, სოციალური, კულტურული უსაფრთხოების საკითხებს, რაც სტრატეგიულ ჭრილში გადაწყვეტილებებს მოითხოვს.

კვლევის მეთოდოლოგია - ისტორიულ და თვისებრივი კვლევის საფუძველზე შესწავლილი იქნება აბრეშუნის გზის მაგისტრალზე განსახორციელებელი პროექტებისათვის არსებული ბაზა/ინფრასტრუქტურა; გამოიკვეთება საქართველოს როლი და ფუნქცია და დადგინდება ის რისკები, რომელთაც შეიძლება შევხვდეთ ამ გზაზე; კორელაციის მეთოდის გამოყენებით დადგინდება ცვლადების ბუნება და მათი ზემოქმედება სოციალურ-ეკონომიკურ და კულტურულ შედეგებზე; რისკების ანალიზის საფუძველზე დაისახება მაღალ რისკიანი ოპერაციების დაცვის მექანიზმები.

მეცნიერული სიახლე - კვლევის საფუძველზე შეიქმნება სატრანსპორტო დერეფნის უსაფრხო ფუნქციონირების მოდელი, რომელიც მაქსიმალურად შეამცირებს გეოპოლიტიკურ, გეოეკონომიკურ, სოციალურ და კულტურულ რისკებს/შოკებს.

საკვანძო სიტყვები: რესურსების მილევადობა; "TRACECA"; ციფრული მართვა; ეკოლოგიური უსაფრთხოება.

Lali Chagelishvili
Georgian International University GIU
Tamar Agladze
Georgian-American University

GEORGIA AND THE NEW CHALLENGES OF THE GREAT SILK ROAD

Abstract

Relevance of the topic. The relevance of the Silk Road has become relevant since the last period of the 90's, however, the historical Silk Road dates back to a much earlier period, from the 2nd century AD, and Georgia has been attracting attention as a strategic partner at the global trade crossroads since this period.

In the period of sever historical events, this geopolitical function of Georgia shifted back, and after the collapse of the Soviet Union, it becomes relevant again. Global ecological problems have put the problems of availability of resources on the agenda, and at this time, the well-known project "TRACECA" is being implemented by the European Union, which envisages the operation of the transport highway connecting Europe-Caucasus-Asia. Georgia is becoming an important "corridor" in terms of both rail and sea transportation, that's why it received the purpose of the transport corridor. The favorable location on the Silk Road from Asia to Europe gave Georgia a new geopolitical and geo-economic purpose.

The uninterrupted operation of the Eurasian transport network related to the smooth flow of millions of cargo flows, which is not only related to the provision of information of high quality and reliability, but also requires modern means of transportation, ports and railways; Well-planned shipping logistics and its security. All this requires personnel equipped with new knowledge. The environment of digital management and artificial intelligence imposes new demands on society, which on the one hand brings positive socio-economic results but on the other hand contain risks that combine economic, political, social, cultural security issues, which require strategic decisions.

Research methodology - based on historical and qualitative research, the existing base/infrastructure for the projects to be implemented on the highway of Silk road will be studied; The role and function of Georgia will be outlined and the risks we may face on this path will be determined; Using the correlation method, the nature of variables and their impact on socio-economic and cultural outcomes will be determined; Based on risk analysis, protection mechanisms for high-risk operations will be established.

Scientific innovation . On the basis of research, a model of safe operation of the transport corridor will be created, which will minimize geopolitical, geoeconomic, social and cultural risks/shocks as much as possible.

Keywords: Availability of Resources; "TRACECA"; Digital Management; Environmental Safety.

სოფიკო თევდორაძე
საქართველოს საერთაშორისო უნივერსიტეტი ჯიუ
ზურაბ მუშუკუდიანი
საქართველოს საერთაშორისო უნივერსიტეტი ჯიუ
ნათია სუმანიძე
საქართველოს უნივერსიტეტი

საქართველო-ჩინეთის ლოგისტიკის გაძლიერება აბრეშუმის გზაზე

აბსტრაქტი

კვლევის მიზანი და აქტუალობა - აბრეშუმის გზა, რომელიც ისტორიულად ცნობილია თავისი როლით ვაჭრობასა და კულტურული გაცვლის ხელშეწყობაში, დღევანდელი გლობალური ლოგისტიკური ლანდშაფტისთვის კვლავ რჩება სასიცოცხლო ელემენტად. ნაშრომი იკვლევს ლოგისტიკურ პარტნიორობას საქართველოსა და ჩინეთს შორის, ესაა ისტორიულად ორი მნიშვნელოვანი მოთამაშე თანამედროვე აბრეშუმის გზაზე, განსაკუთრებული აქცენტით ამ ურთიერთობის ოპტიმიზაციაზე ორმხრივი სარგებლობისთვის. ამ მიზნის მისაღწევად, ჩვენ ვიყენებთ მრავალმხრივ მიდგომას, რომელიც აერთიანებს ისტორიულ ანალიზს, ეკონომიკურ მოდელირებას და გეოპოლიტიკურ შეფასებას.

კვლევის მეთოდი - მოიცავს რაოდენობრივ ანალიზს, ინტერვიუებს ძირითად დაინტერესებულ მხარეებთან, რაც აკავშირებს ისტორიულ კონტექსტს თანამედროვე ლოგისტიკურ დინამიკასთან.

ნაშრომის პრაქტიკული ღირებულება - კვლევა წარმოგიდგენთ რამდენიმე ინოვაციას, რომლებიც აძლიერებს აბრეშუმის გზის თანამედროვე აქტუალობის გაგებას. პირველ რიგში, ჩვენი მულტიდისციპლინური მიდგომა აერთიანებს ისტორიულ, ეკონომიკურ და გეოპოლიტიკურ შეხედულებებს, რათა გამოავლინოს პერსპექტივები საქართველო-ჩინეთის ლოგისტიკური კავშირის შესახებ. ეს სინთეზი ავლენს რთულ

ფაქტორებს, რომლებიც საფუძვლად უდევს მათ ურთიერთქმედებას, როგორც ისტორიულ, ისე თანამედროვე ეტაპზე.

ისტორიულ ანალიზში დინამიკაში წარმოდგენილია აბრეშუმის გზის ისტორიული მარშრუტები, გამოკვეთილია საქართველოს გადამწყვეტი როლი, როგორც გზაჯვარედინზე აღმოსავლეთ ევროპასა და დასავლეთ აზიას შორის. ისტორიული კონტექსტის ეს გაგება ნათელს ჰფენს მუდმივ კავშირებს, რომლებიც განაგრძობენ თანამედროვე ვაჭრობისა და ლოგისტიკის ფორმირებას.

ეკონომიკურ ფრონტზე, ჩვენი კვლევა იყენებს რაოდენობრივ მოდელებს მიმდინარე სავაჭრო ნაკადების შესაფასებლად, საქართველო-ჩინეთის ურთიერთობის არსებითი სექტორებისა და საქონლის განსაზღვრისას. ეს ეკონომიკური ანალიზი განსაზღვრავს ზრდის პოტენციალს და დივერსიფიკაციის შესაძლებლობებს, რაც სარგებელს მოუტანს ორივე ქვეყანას და ხელს უწყობს გლობალური ვაჭრობის დინამიკის ზრდას.

გეოპოლიტიკური პერსპექტივიდან ჩვენ ვიკვლევთ პოლიტიკური შეთანხმებების, ინფრასტრუქტურის განვითარებისა და უსაფრთხოების მოსაზრებების გავლენას ლოგისტიკურ ურთიერთობებზე. ეს ანალიზი ხაზს უსვამს ამ ქვეყნებს შორის პოლიტიკური სტაბილურობისა და თანამშრომლობის მნიშვნელობას და გვთავაზობს ინფორმაციას პოტენციური გამოწვევების გადაჭრის შესახებ.

კვლევას აქვს მნიშვნელოვანი პრაქტიკული ღირებულება სხვადასხვა დაინტერესებული მხარისთვის. ის პოლიტიკოსებს აწვდის ყოვლისმომცველ ხედვას საქართველო-ჩინეთის ლოგისტიკური პარტნიორობის შესაძლებლობებსა და გამოწვევებზე. ხედვას, რომელიც ხელს უწყობს ვაჭრობას, ინფრასტრუქტურის განვითარებას და დიპლომატიურ თანამშრომლობას, ხელს უწყობს ეკონომიკურ ზრდას რეგიონში.

ბიზნესისთვის ჩვენი კვლევა ხაზს უსვამს საქართველოს გეოგრაფიული მდებარეობის მნიშვნელობას, როგორც ლოგისტიკური კვანძის ფართო ბაზრებზე წვდომისთვის, რაც უზრუნველყოფს სტრატეგიული საინვესტიციო გადაწყვეტილებების მიღებას.

გარდა ამისა, ეს კვლევა საინტერესოა მეცნიერებისა და მკვლევარებისთვის, რომლებიც ფოკუსირებულნი არიან ვაჭრობასა და ლოგისტიკაზე აბრეშუმის გზის კონტექსტში. ის გთავაზობთ მდიდარ მონაცემთა ბაზას, მულტიდისციპლინურ მიდგომას და ისტორიულ პერსპექტივას, რომელიც შეიძლება გახდეს საფუძველი შემდგომი კვლევებისთვის.

დასკვნის სახით, ეს კვლევა არა მხოლოდ აღრმავებს ჩვენ გაგებას აბრეშუმის გზის შესახებ საქართველოსა და ჩინეთს შორის ლოგისტიკური ურთიერთობების მხრივ, არამედ იძლევა ყოვლისმომცველ ჩარჩოს, რომელიც შეიძლება გამოყენებულ იქნას ამ ისტორიული სავაჭრო მარშრუტის მსგავსი ურთიერთობების გასაანალიზებლად. მულტიდისციპლინარული მიდგომა, ისტორიული შეხედულებები, ეკონომიკური მოდელირება და გეოპოლიტიკური შეფასება ერთობლივად გვთავაზობს ჰოლისტურ პერსპექტივას, ამდიდრებს აკადემიურ დისკურსს და პრაქტიკულ გადაწყვეტილებებს.

საკვანძო სიტყვები: აბრეშუმის გზა, ლოგისტიკური ლანდშაფტი, თანამედროვე ვაჭრობა და ლოგისტიკის ფორმირება.

ENHANCING GEORGIA-CHINA LOGISTICS ON THE SILK ROAD

Abstract

Research Aim and actuality - The Silk Road, historically renowned for its role in facilitating trade and cultural exchange, remains a vital element in today's global logistics landscape. This study explores the logistical partnership between Georgia and China, two significant players on the modern Silk Road, with a specific focus on optimizing this relationship for mutual advantage. To accomplish this objective, we employ a multifaceted approach that blends historical analysis, economic modeling, and geopolitical assessment.

Research methodology - Our research methodology comprises quantitative analyses and extensive interviews with key stakeholders, bridging the historical context with contemporary logistical dynamics.

Practical Value - This research introduces several innovations that enhance our comprehension of the Silk Road's contemporary relevance. Firstly, our multidisciplinary approach amalgamates historical, economic, and geopolitical insights to offer a comprehensive perspective on the Georgia-China logistical connection. This synthesis unveils the intricate factors underpinning their interactions, both historical and present. In historical analysis, we trace the Silk Road's historical routes, emphasizing Georgia's pivotal role as a crossroads between Eastern Europe and Western Asia. This understanding of historical context sheds light on the enduring connections that continue to shape contemporary trade and logistics.

On the economic front, our study utilizes quantitative models to evaluate current trade flows, pinpointing essential sectors and commodities within the Georgia-China relationship. This economic analysis identifies growth potential and diversification opportunities, benefiting both nations and contributing to global trade dynamics.

From a geopolitical perspective, we investigate the impact of political agreements, infrastructure development, and security considerations on the logistical relationship. This analysis underscores the significance of political stability and collaboration between these countries and offers insights into addressing potential challenges.

This research holds substantial practical value for various stakeholders. It provides policymakers with a comprehensive view of the opportunities and challenges in the Georgia-China logistical partnership, guiding policies that promote trade, infrastructure development, and diplomatic cooperation, fostering economic growth in the region.

For businesses, our study underscores the significance of Georgia's geographical location as a logistics hub for accessing broader markets informing strategic investment decisions.

Additionally, this research is of interest to academics and scholars focusing on trade and logistics within the context of the Silk Road. It offers a rich dataset, a multidisciplinary approach, and a historical perspective that can serve as a foundation for further research and exploration.

In conclusion, this study not only deepens our understanding of the logistical relationship between Georgia and China along the Silk Road but also provides a comprehensive framework that can be applied to analyze similar relationships along this historic trade route. The multidisciplinary approach, historical insights, economic modeling, and geopolitical assessment collectively offer a holistic perspective, enriching academic discourse and practical decision-making.

Keywords: Silk Road, logistics landscape, modern trade and logistics formation

გიორგი მეშველიანი
საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტი

საქართველოს ფუნქცია და რეალური შესაძლებლობები გლობალურ სატრანსპორტო
დერეფნებში და მოსალოდნელი სარგებელი

აბსტრაქტი

ამ კვლევაში შესწავლილია საქართველოს გეოპოლოტიკური სტრატეგიული მდებარეობა, როგორც ევროპის და აზიის გზაგასაყარი და ამ მდებარეობიდან გამომდინარე ეკონომიკური შედეგები. ძირითადად ყურადღება გამახვილებულია ქვეყნის როლზე გლობალურ სატრანსპორტო ქსელებსა და ძირითად ინფრასტრუქტურულ პროექტებში. კვლევაში გამოყენებულია თვისობრივი მეთოდოლოგია, რათა გაანალიზდეს ისტორიული თანამშრომლობის, ინფრასტრუქტურის განვითარებისა და გეოპოლიტიკური დინამიკის ფონზე საქართველოს მრავალმხრივი და მრავალფუნქციური მნიშვნელობა გლობალურ სავაჭრო გზებზე.

კვლევის აქტუალობა განპირობებულია საერთაშორისო ვაჭრობასა და ტრანსპორტირებაში არსებული მიმდინარე ცვლილებებით, სადაც საქართველოს გეოგრაფიულ მდებარეობას თავისი როლის ზრდის თვალსაზრისით დიდი მნიშვნელობა ენიჭება მსხვილი ეკონომიკური პროექტების დასაკავშირებლად. კვლევაში განხილულია საქართველოს ისტორიული თანამშრომლობა რეგიონის ძირითად ქვეყნებთან, განსაკუთრებით ხაზგასმულია ტრანზიტის მზარდი ტენდენციები სომხეთის, აზერბაიჯანისა და ცენტრალური აზიის ქვეყნებისთვის. ანალიზი მოიცავს წარმატებულ ინფრასტრუქტურულ პროექტებს, მათ შორის ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანის ნავთობსადენსა და ნაბუკოს გაზსადენს, რაც აჩვენებს საქართველოს ზეგავლენის ზრდას რეგიონის სტაბილურობაზე.

კვლევის კრიტიკული ასპექტია "ტრასეკას" (TRACECA) და „ბაქო-თბილისი-ყარსის“ პროექტის დაწყება, რაც წარმოაჩენს საქართველოს პოტენციალს, როგორც გლობალურ სატრანსპორტო დერეფანს. კვლევაში ხაზგასმით არის აღნიშნული ახალი სავაჭრო გზის მნიშვნელობა, რომლის უნიკალურობას წარმოადგენს მრავალფუნქციური მარშრუტი ევროპიდან ცენტრალურ აზიამდე საჰაერო, საგზაო, სარკინიგზო და საზღვაო ტრანსპორტით, საქართველოს გავლით.

ასევე, კვლევაში ხაზგასმითაა განხილულია ჩინეთის "ერთი სარტყელი, ერთი გზის" ინიციატივა, რომლის ნაწილიცაა უკვე განხორციელებული ისეთი ინვესტიციები და პროექტები როგორცაა ჩინეთის მიერ პირველის პორტის შექმნა საბერძნეთში და ბუდაპეშტ-ბელგრად-სკოპიე-ათენის სწრაფი რკინიგზის მშენებლობა და ამ დიდი ინიციატივის ეკონომიკური და უსაფრთხოების კუთხით გავლენა საქართველოზე. აქვე ყურადღებაა გამახვილებული იმ ეკონომიკურ ცვლილებებსა და გამოწვევებზე, რამაც გამოიწვია ჩინეთის ეკონომიკის ზრდის შენელება და 2017 წლის შემდეგ გავლენა იქონია საქართველოში ჩინური ინვესტიციების კლებაზე.

ამ კვლევის პრაქტიკულ მნიშვნელობას წარმოადგენს სტრატეგიული გადაწყვეტილების მიმღები პირებისთვის, ბიზნეს ლიდერებისთვის და მეცნიერებისთვის მნიშვნელოვანი

ინფორმაციის მიწოდების პოტენციალი, რომელიც შეეხება გლობალურ სატრანსპორტო ქსელებში საქართველოს როლს და მასთან დაკავშირებულ შესაძლებლობებსა და გამოწვევებს.

საქართველოს გეოპოლიტიკური მდებარეობის და ახალი სავაჭრო გზის დინამიკის გაგებით ნებისმიერ დაინტერესებულ მხარეს შეუძლია მიიღოს ინფორმაციაზე დაფუძნებული გადაწყვეტილება ეკონომიკური პარტნიორობის და ინფრასტრუქტურის განვითარების შესახებ, სადაც აუცილებლად უნდა იყოს გათვალისწინებული ქვეყნის ეროვნული ინტერესები.

რომ შევაჯამოთ, ეს კვლევა იძლევა ღირებულ ინფორმაციას გლობალურ სატრანსპორტო ქსელებში გეოპოლიტიკური და ეკონომიკური თვალსაზრისით საქართველოს როლის შესახებ და ხაზს უსვამს ახალი სავაჭრო გზის მნიშვნელობას და პოტენციურ გავლენას რეგიონის სტაბილურობასა და ეკონომიკურ განვითარებაზე. შედეგებს აქვს პრაქტიკული მნიშვნელობა გადაწყვეტილებების მიმღებთათვის და დაინტერესებული მხარეებისთვის, ვისაც მომავალში შეეხება საერთაშორისო ვაჭრობისა და ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება. შავი ზღვის რეგიონში არსებულმა საომარმა სიტუაციამ, რაც უკავშირდება რუსეთ-უკრაინის კონფლიქტს, ფაქტიურად, დიდი გავლენა იქონია ტრანზიტის მარშრუტებსა და ვაჭრობის დინამიკაზე და ახალი შესაძლებლობების ძიებაზე, მაშინ, როცა რუსეთზე დაწესებული სანქციების გამო გადაზიდვების შეფერხებამ საქართველოზე ტვირთების გატარების ალტერნატიული შესაძლებლობები გააჩინა. ბუნებრივია საქართველო უფრო მიმზიდველი გახდება გადამზიდველებისა და საიმედო ტრანსპორტირების მაძიებელი ბიზნესებისთვის.

საკვანძო სიტყვები: გეოპოლიტიკური მნიშვნელობა, გლობალური სატრანსპორტო დერეფანი, „ერთი სარტყელი - ერთი გზა“ ინიციატივის გავლენა, მულტიმოდალური ინფრასტრუქტურის განვითარება, გამოწვევები და შესაძლებლობები

Giorgi Meshveliani
Georgian Technical University

GEORGIA'S FUNCTION AND REAL OPPORTUNITIES IN THE GLOBAL ECONOMIC CORRIDORS AND EXPECTED BENEFITS

Abstract

This research explores the geopolitical and economic implications of Georgia's strategic position at the crossroads of Europe and Asia, focusing on its role in global transportation networks and its involvement in key infrastructure projects. The study employs a qualitative research approach, analyzing historical collaborations, infrastructure developments, and geopolitical dynamics to understand the multifaceted significance of Georgia in global trade routes.

The actuality of this research lies in the evolving landscape of international trade and transportation, where Georgia's geographic location becomes pivotal in connecting major economies. The study delves into the historical context of collaborations between Georgia and key nations, emphasizing the increasing importance of transit for countries like Armenia, Azerbaijan,

and Central Asian nations. The analysis spans successful infrastructure projects, including the Baku-Tbilisi-Ceyhan Oil Pipeline and the Nabucco Gas Pipeline, illustrating Georgia's growing influence in shaping regional stability.

A critical aspect of this research is the examination of the "Europe-Caucasus-Asia Transport Corridor" (TRACECA) and the initiation of the Baku-Tbilisi-Kars project, showcasing Georgia's potential as a global transport corridor. The study underscores the significance of the New Silk Road, emphasizing its unique status as a multimodal route, crossing Georgia and connecting Europe to Central Asia through road, rail, and sea transportation.

Furthermore, the research investigates China's Belt and Road Initiative (BRI) and its impact on Georgia, highlighting substantial investments and key projects such as the acquisition of the port of Piraeus in Greece and the Budapest-Belgrade-Skopje-Athens Rapid Railway. The study also delves into the economic shifts and challenges, notably China's slowed economic growth and its implications for investments in Georgia since 2017.

The practical importance of this research lies in its potential to inform policymakers, business leaders, and scholars about the strategic opportunities and challenges associated with Georgia's role in global transportation networks. By understanding the dynamics of the New Silk Road and the geopolitical implications of Georgia's position, stakeholders can make informed decisions regarding economic partnerships, infrastructure development, and the alignment of national interests.

In conclusion, this research contributes valuable insights into the geopolitical and economic dimensions of Georgia's role in global transportation, emphasizing the significance of the New Silk Road and its potential impact on the region's stability and economic development. The findings offer practical implications for policymakers and stakeholders involved in shaping the future of international trade and infrastructure projects. The tense situation in the region, related to the Russia-Ukraine war, has effectively had a major influence on transit routes and trade dynamics, as well as the search for new opportunities. For example, due to sanctions imposed on Russia, disruptions in shipments have created alternative opportunities for cargo transit through Georgia. Naturally, Georgia is becoming more attractive for shippers and businesses seeking reliable transportation links, while the tense situation in the region, related to the Russia-Ukraine war, has effectively had a major influence on transit routes and trade dynamics, as well as the search for new opportunities. For example, due to sanctions imposed on Russia, disruptions in shipments have created alternative opportunities for cargo transit through Georgia. Naturally, Georgia is becoming more attractive for shippers and businesses seeking reliable transportation links.

Keywords: Geopolitical Significance, Global Transport Corridor, Belt and Road Initiative (BRI) Impact, Multimodal Infrastructure Development, Challenges and Opportunities

მარიამ მერკვილაძე
შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტი

ბრემუმის გზის და „სარტყელი და გზა ინიციატივის“ გავლენა ჩართულ სახელმწიფოებში
გლობალური უმაღლესი განათლების ფორმირებაზე
(საქართველოს შემთხვევა)

აბსტრაქტი

მარტო მოგზაური სწრაფად მოგზაურობს, და მაინც, ბევრთან ერთად მოგზაური უფრო შორს მოგზაურობს.

ისტორიულად სტრატეგიული მნიშვნელობის მქონე ტრანსკონტინენტური სავაჭრო-საქარავნო გზა ჩინეთსა და დასავლეთის ცივილიზაციებს შორის, რომელსაც „აბრეშუმის გზის“ სახელით ვიცნობთ მ.წ. მე-2 საუკუნიდან იღებს სათავეს. საქართველო დასავლეთ აზიასა და აღმოსავლეთ ევროპას შორის უნიშვნელოვანეს გზაგასაყარს წარმოადგენდა. მისი ისტორიული კავშირი „აბრეშუმის გზასთან“ VI საუკუნით თარიღდება. დღეს საქართველომ, როგორც მნიშვნელოვანმა სტრატეგიულმა ქვეყანამ, კიდევ ერთხელ მიიზიდა ჩინეთისა და ევროპის ყურადღება. 2015 წლიდან საქართველო შეუერთდა „აბრეშუმის გზის“ ახალ ინიციატივას და „აბრეშუმის გზის მემორანდუმი გააფორმა“. ამან საქართველოსა და ჩინეთს შორის თანამშრომლობა ლოჯისტიკის, ენერგეტიკის, სოფლის მეურნეობის, განათლებისა და სხვა მნიშვნელოვანი მიმართულებით უფრო მეტად გააღრმავა და ამით საგრძნობლად გაზარდა საქართველოში ჩინეთის ინვესტიცია. „სარტყლისა და გზის ინიციატივა“ მიზნად ისახავს დასავლეთსა და აღმოსავლეთს შორის ეკონომიკური და კულტურული კავშირების გაღრმავებას და ამისთვის უსაფრთხო და სტაბილური გარემოს შექმნას, რითიც ხელს შეუწყობს გლობალური ეკონომიკური სარტყლის მზარდ პოზიტიურ ცვლილებას. ინიციატივა მიზნად ისახავს ჩინეთსა და ევროპას შორის კავშირის გაღრმავებას სატრანსპორტო სისტემის გაფართოების საფუძველზე, რაც მოიცავს მასშტაბური სატრანსპორტო და საპორტო გზების ინფრასტრუქტურულ განვითარებას და სამგზავრო ხარჯების საგრძნობლად შემცირებას. ამრიგად, „სარტყლისა და გზის ინიციატივაში“ მონაწილეობით სამხრეთ კავკასიასა და ჩინეთს შორის კავშირის გაღრმავება ორივე მხარისთვისაა ეკონომიკური სარგებლის მომტანი. აღნიშნული ნაშრომის მიზანია ხელი შეუწყოს დისკუსიას საქართველოსა და „აბრეშუმის გზას“ შორის კავშირის ისტორიული, ეკონომიკური და კულტურული მნიშვნელობის შესახებ. ის ასევე მიმოიხილავს „სარტყლისა და გზის ინიციატივის“ გავლენას განათლების სისტემის განვითარებაზე და ლინგვისტური და კულტურული მრავალფეროვნების შექმნაზე ინიციატივაში ჩართული ქვეყნების მაგალითზე. დოკუმენტი ხელს უწყობს მკითხველის ცნობიერების ამაღლებას „სარტყლისა და გზის ინიციატივისა“ და მისი მნიშვნელობის შესახებ როგორც მთელი მსოფლიოსთვის, ისევე საქართველოსთვის.

საკვანძო სიტყვები: „აბრეშუმის გზა“; „სარტყლისა და გზის ინიციატივა“; „სარტყლისა და გზის ინიციატივის“ როლი; გლობალური უმაღლესი განათლება; საქართველოს კავშირი „აბრეშუმის გზასთან“

Mariam Merkviladze
International Black Sea University

TITLE: EXPLORING THE INFLUENCE OF SILK ROAD AND BRI (BELT AND ROAD INITIATIVE) ON RE-SHAPING GLOBAL HIGHER EDUCATION ALONG ITS ROOTS

(Case of Georgia)

Abstract

He who travels alone travels faster, yet he who travels in company travels farther.

The Silk Road, which originated as a transcontinental trade route linking ancient China to Western civilizations, dates back to the 2nd century BC. Originally known as the “Silk Road”, historical trade route played a significant role due to its strategic location. Georgia has served as a crucial crossroads between Western Asia and Eastern Europe, making it a pivotal point along the shortest routes between China and Europe. Therefore, Georgia’s historical association with the Silk Road can be traced back to the 6th century, as it provided passes for caravans across its territory, spanning from Svaneti, ultimately reaching Phasis (now Poti) – an ancient trading hub and former capital of Colchis. Georgia has once again attracted worldwide attention since it represents a critical transport node on the Belt and Road Initiative between China and Europe. China established the diplomatic relations with Georgia in 1992 and in 2015 it joined the Silk Road Initiative by signing the Silk Road Memorandum. This was a foundation for a new type of cooperation between China and Georgia, in the fields of infrastructure, logistics, energy, agriculture, education and other areas, significantly increasing the Chinese investment in Georgia. Belt and Road Initiative aims to create stable zones between the West and East, developing economic and cultural relations and have the opportunity to drastically change the global economic landscape. Its goal is to deepen the links between China and Europe by expanding the transport network through railways and ports that will lead to significantly reducing the transportation costs. Hence, the revival of the historic Silk Road will increase the South-Caucasus – China relations and bring economic benefits for both sides. The primary objective of the current study is to facilitate opportunities for networking, collaboration and exchange of ideas fostering the interdisciplinary dialogue and promote cultural exchange in the context of Silk Road: Its historical and cultural ties with Georgia. The current paper looks into the role of Belt and Road Initiative in re-shaping global higher education along its routes. The current paper is expected to shed light on the profound influence of the Silk Road and Belt and Road Initiative on the evolution of educational systems, linguistic diversity and cultural exchange. It will provide insights into how cross-cultural interactions along the Silk Road contribute to the development of educational philosophies and practices along its routes. It will also look into the role of Silk Road and Belt and Road Initiative in developing Georgia’s tourism, culture, economy, infrastructure, education and history. As for the research methods, the systematic review of the literature and narrative synthesis was administered in order to provide a deep insight into the Belt and Road Initiative and its role in fostering educational processes along its routes including Georgia. The study may contribute to a better understanding of the historical foundations of modern education and its interconnectedness with the global networks of knowledge exchange.

Keywords: Silk Road; Belt and Road Initiative (BRI), Role of BRI, Global Higher Education, Georgia’s ties with Silk Road

THE ESSENCE OF SILK ROAD PROJECTS IN ASIA
(on the Example of Pakistan and Afghanistan)

Abstract

Aim. The paper aims to describe the geopolitical situation in Asia, highlight the impact of China's projects on the existing tough economic situation in Pakistan, and analyze the prospects of China's investments in the region. Moreover, its goal is to underline the insecure situation in Pakistan, search the ways to improve it, and find the connection between economic hardships and regional security. As well as the paper also analyzes the existing situation in the most troubled country Afghanistan which is located at the convergence of Central, Middle, and South Asian regions, and became an area for rivalry among the great power states.

Methods. The work is based on an interdisciplinary approach, which uses separate methods of legal, historical, political, comparative, and other analysis of national security policy. Among the methods of studying national security, special attention is paid to the methods of comparative analysis; document analysis; the observation method. Since the work contains the elements of international relations study it applies to the methods of sociological and political science data collection as, methods of content analysis, and event analysis.

Results and Conclusion. The paper deals with the impact of China on regional security China-Pakistan relations, political-economic situation in Pakistan and Afghanistan. Nowadays Pakistan and Afghanistan are not considered safe countries since there has been a steady increase of Islamic groups in the country. Especially after Taliban seized the power in Afghanistan the country which was turned apart by internal and external forces has been turned into a "Black Hole". We have to highlight that mostly in the region the level of education is low and leads to economic catastrophe, creating the ground of radicalization. The younger people are joining radical movements that threaten not only the region but also neighboring countries and Chinese projects. However, China managed to create a friendly relationship with both countries and implemented many high-budget projects in Pakistan. As for Afghanistan, even after the Taliban regime came to power, China pursuing its soft power strategy tries to deepen the diplomatic relations with the regime and start to implement its projects.

Keywords: Economic Corridor, China, Pakistan, Silk Road

ჟურნალისტური ეთიკა როგორც უნივერსალური ღირებულება

აბსტრაქტი

ადამიანის ნებისმიერი საქმიანობა ეფუძნება დაწერილ და დაუწერიელ ნორმებს და მათ დაცვას. პროფესიული ეთიკა არის ფუნდამენტური საფუძვლები, რასაც ეყრდნობა ჟურნალისტი მის რუტინულ საქმიანობაში. კვლევის მიზანია გაანალიზდეს პროფესიული სტანდარტების თანამედროვე წაკითხვა და ინტერპრეტაცია, რაც ძალზედ მნიშვნელოვანია ყველა ჟურნალისტისთვის, ვინც საქმიანობს თანამედროვე მედიასივრცეში. ზოგიერთ შემთხვევაში პროფესიული ნორმები ზღუდავს ჟურნალისტის ქმედებებს, მაგრამ მისი არსებობა თანამედროვე საზოგადოებაში აუცილებელია. ჩვეულებრივ, ჟურნალისტური ეთიკის პრინციპების შეუსრულებლობა იწვევს ინფორმაციის დამახინჯებას და ზოგჯერ შეიძლება გამოიწვიოს რეზონანსი საზოგადოებაში. ჟურნალისტური ეთიკის წესების აღიარება და შესრულება იცავს ჟურნალისტს და მუშაობს მისი პროფესიული რეპუტაციისთვის. ჟურნალისტის მთავარი ამოცანაა საზოგადოებას მიაწოდოს სწორი და ობიექტური ინფორმაცია, რათა ადამიანებმა ადეკვატურად განსაზღვრონ მიმდინარე მოვლენები და სწორად გააცნობიერონ საკუთარი არჩევანი და ქცევის მოდელი. თუმცა, ხშირად ჟურნალისტი ყოველდღიური სამიანობის დროს აწყდება დილემას, როდესაც მას უწევს პროფესიული თუ პერსონალური არჩევანის გაკეთება. ამ არჩევანზე მრავალი ობიექტური თუ სუბიექტური ფაქტორი ახდენს გავლენას: გარკვეული ისტორიული, სოციალურ-პოლიტიკური, კულტურული, მორალური და სხვა. კონკრეტული მაგალითების ანალიზის საფუძველზე შესაძლებელია დასკვნის გამოტანა: მხოლოდ მაღალი პროფესიონალიზმი, ჟურნალისტის როლის გაცნობიერება და საერთაშორისოდ მიჩნეული სტანდარტების ერთგულება არის ჟურნალისტის მართებული და სწორი საქმიანობის გარანტი. კვლევაში გამოყენებულია კვლევის თანამედროვე მეთოდები: შედარებითი, ისტორიული დისკურსისა და ანალიზის მეთოდები. კვლევის მეცნიერული სიახლე მდგომარეობს პროფესიული ჟურნალისტური სტანდარტების თანამედროვე ინტერპრეტაციაში. წარმოდგენილი ნაშრომის პრაქტიკული მნიშვნელოვანია პრაქტიკოსი-ჟურნალისტებისთვის მათ ყოველდღიურ საქმიანობაში; აგრეთვე, შედეგები და რეკომენდაციები ძალზედ საინტერესო და სასარგებლო იქნება ჟურნალისტიკის სპეციალობის სტუდენტებისთვის.

საკვანძო სიტყვები: ჟურნალისტიკა, ეთიკა, ღირებულებები

Marine Vekua
Georgian International University GIU

JOURNALISTIC ETHICS AS A UNIVERSAL VALUE

Abstract

Any human activity is based on written and unwritten rules and their observance. Professional ethics is the fundamental basics upon which a journalist relies in his routine work. The purpose of the study is to analyze the modern reading and interpretation of professional standards, which is very important for all journalists who work in the modern media space. In some cases, professional rules limit the journalist's actions, but its existence is necessary in modern society. Usually, non-compliance with the principles of journalistic ethics leads to distortion of information and sometimes can cause resonance in society. Acknowledging and following the rules of journalistic ethics protects the journalist for his professional reputation. The main task of a journalist is to provide the public with correct and objective information, so that people can adequately determine current events and correctly understand their own choices and behavior patterns. However, often a journalist faces a dilemma in his daily work, when he has to make a professional or personal choice. This choice is influenced by many objective and subjective factors: certain historical, socio-political, cultural, moral and others. Based on the analysis of specific examples, it is possible to draw a conclusion: only high professionalism, awareness of the journalist's role and adherence to internationally accepted standards are the guarantors of valid and correct activity of a journalist. Modern research methods are used in the research: comparative, historical discourse and analysis methods. The scientific novelty of the research lies in the modern interpretation of professional journalistic standards. The presented work is of practical importance for practicing journalists in their daily activities; also, the results and recommendations will be very interesting and useful for journalism students.

Keywords: journalism, ethics, values

გიორგი ქართველიშვილი
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი

ჩინეთის ინტერესები სამხრეთ კავკასიაში და მათი გავლენა საქართველოს 2022-2030
წლების განვითარების სტრატეგიაზე

აბსტრაქტი

პოსტ-საბჭოთა სივრცეში ჩინეთის მზარდი აქტივობა მისი „გლობალური აღზევების“ ფართო კონტექსტიდან გამომდინარეობს, რაც გულისხმობს ტრანზიციულ ფაზაში მყოფი მსოფლიოს მეორე უმსხვილესი ეკონომიკის სწრაფვას გლობალური მასშტაბით ახალი ბაზრების განვითარების, ახალი სატრანსპორტო მარშრუტების შექმნისა და ახალი რესურსების მობილიზებისაკენ. ახლადგაჩენილი შესაძლებლობების გამოსაყენებლად ქვეყნები, საქართველოს მსგავსად, ცდილობენ თავიანთი ეკონომიკური და საგარეო პოლიტიკა მოარგონ გლობალური ლანდშაფტის თანამედროვე დინამიკას. საქართველომ ხელი მოაწერა ჩინეთთან თავისუფალი ვაჭრობისა და სტრატეგიული პარტნიორობის შეთანხმებებს 2017 და 2023 წლებში, და მხარს უჭერს ჩინეთის სხვადასხვა გლობალურ ინიციატივებს, როგორცაა „სარტყელისა და გზის ინიციატივა“. გარდა ამისა, თავისი სტრატეგიული მდებარეობით ევროპისა და აზიის გზასაყარზე, საქართველო ტრანსკასპიური საერთაშორისო სატრანსპორტო მარშრუტის ოთხი ძირითადი ქვეყნიდან ერთ-ერთია. მარშრუტი ცნობილია, როგორც „შუა დერეფანი“ – რეგიონული ინიციატივა,

რომელიც შეიძლება ჩაითვალოს „სარტყლისა და გზის ინიციატივის“, კერძოდ კი ჩინეთი–ცენტრალური აზია–დასავლეთ აზიის ეკონომიკური დერეფნის ნაწილად.

სტატიაში განხილულია სამხრეთ კავკასიაში ჩინეთის ინტერესების გავლენა საქართველოს განვითარების 2022-2030 წლების სტრატეგიაზე, რომელიც ოფიციალურად ცნობილია, როგორც „ხედვა 2030: საქართველოს განვითარების სტრატეგია“. „ჩინეთის გლობალური აღზევების“ უახლესი ისტორიის ფონზე, დოკუმენტის თვისებრივი ანალიზის შედეგები ადასტურებს ჰიპოთეზას, რომ საქართველოს განვითარების უახლესი სტრატეგია ცდილობს მოერგოს ჩინეთის რეგიონულ გეოეკონომიკურ ინტერესებს და გამოიყენოს ისინი, აქცევს რა ყურადღებას ისეთ ეკონომიკურ სექტორებს, რომლებიც ჩინეთის კაპიტალის გლობალური გასვლის მთავარი სამიზნეებია. საქართველოს შემთხვევა არის მაგალითი იმისა, თუ რა გავლენა აქვს ჩინეთის ინტერესებსა და მზარდ აქტივობას პოსტსაბჭოთა სივრცეში ადგილობრივი სახელმწიფოების ეროვნული განვითარების პოლიტიკის ჩამოყალიბებაზე.

საკვანძო სიტყვები: საქართველო, ჩინეთი, სარტყლისა და გზის ინიციატივა, შუა დერეფანი; სამხრეთ კავკასია

Giorgi Kartvelishvili
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

CHINA'S INTERESTS IN THE SOUTH CAUCASUS AND THEIR IMPACT ON THE 2022-2030 DEVELOPMENT STRATEGY OF GEORGIA

Abstract

China's growing presence across the post-Soviet space stems from the broader context of its “global rise”, which implies the drive of the world's second largest economy in transition to develop new markets, build new transportation routes and mobilize new resources on the global scale. In order to exploit newly emerging opportunities, countries like Georgia are trying to adjust their economic and foreign policies with the recent dynamics of the global environment. Georgia signed a free trade as well as strategic partnership agreements with China in 2017 and 2023 respectively, while supporting China's various global initiatives, such as the “Belt and Road Initiative” (BRI). Furthermore, with its strategic location on the crossroads of Europe and Asia, Georgia is one of the four major countries of the Trans-Caspian International Transport Route, also known as the “Middle Corridor” – regional initiative that can be considered as a part of the BRI, particularly its China–Central Asia–West Asia Economic Corridor.

This article examines the influence of Chinese interests in the South Caucasus on Georgia's development strategy of 2022-2030, officially known as “Vision 2030: Development Strategy of Georgia”. In the light of the contemporary history of the “China's global rise”, the results of the qualitative document analysis confirm the hypothesis that Georgia's latest development strategy attempts to adapt with China's regional geo-economic interests and capitalize on them by paying more attention to the economic sectors that are the main targets of the Chinese capital going global. Georgia's case is an example how China's interests and growing presence in the post-Soviet space affects and shapes the current direction of local states' national development policies.

Keywords: Georgia; China; Belt and Road Initiative; Middle Corridor; South Caucasus

Ray Mingmin
Georgian International University GIU

HOW TO PROMOTE LANGUAGE AND CULTURAL EXCHANGES BETWEEN CHINA AND GEORGIA

Abstract

In order to promote language and cultural exchanges between China and Georgia, a multi-level and multi-channel strategy needs to be adopted. First, establish bilateral language learning projects, encourage exchange visits between Chinese and Georgian students, and provide a language exchange platform. Secondly, deepen the understanding of each other's culture between the two peoples by organizing cultural activities such as art exhibitions, concerts and literary lectures. Furthermore, use digital platforms to promote Chinese and Georgian literature, movies and other works, and promote the exchange of cultural products. In the field of education, a China-Georgia Cultural Research Center will be established to promote academic exchanges and cultivate relevant professional talents. Finally, through government support and cooperation with international organizations, language barriers can be broken, bilateral personnel mobility can be promoted, and a deeper foundation for China-Georgia friendly relations can be laid.

Keywords: language and cultural exchanges, cultural activities, platforms.

ალექსანდრა ლატარია
შავი ზღვის საერთაშორისო უნივერსიტეტი

საქართველო-ჩინეთის ურთიერთობების გავლენა განათლების სფეროზე

აბსტრაქტი

თანამედროვე ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკა, ეს არის სახელმწიფო, რომელიც დინამიურად ვითარდება ყოველ დღე. დაინტერესება ამ ქვეყნის მიმართ არასოდეს ნელდება, მისი კოლოსალური მიღწევებიდან გამომდინარე. დარგის სპეციალისტებს და არასპეციალისტებს იზიდავს ჩინეთის მდიდარი და განუმეორებელი კულტურა, მისი ისტორიული და საუცხოო მემკვიდრეობა, ოჯახის კულტი და ტრადიციები.

ამ თემის აქტუალობას რამდენიმე ფაქტორი განაპირობებს: პირველი, ქართველ მკითხველს აქვს მწირი ინფორმაცია ჩინეთში განათლების შესახებ, მეორე, ერთი სარტყელი და ერთი გზის ინიციატივის ფარგლებში, საქართველოსა და ჩინეთს შორის ურთიერთობები უფრო ღრმავდება.

ჩინეთის პრეზიდენტის ინიციატიავა: „ერთი სარტყელი-ერთი გზა“ ორ ქვეყანას შორის ურთიერთობების ახალი ეტაპის დასაწყისია, რაც იმას ნიშნავს, რომ საქართველოსა და ჩინეთს შორის ურთიერთობები კიდევ უფრო გაღრმავდება და მოიცავს ყველა სფეროს. 100-ზე მეტი ქვეყანა და საერთაშორისო ორგანიზაცია მხარს უჭერს ინიციატივას ერთი სარტყელი, ერთი გზის შესახებ. მათ შორის საქართველო ყველაზე აქტიური მონაწილეა. ბოლო წლებში ჩინეთმა და საქართველომ ხელი მოაწერეს მემორანდუმს აბრეშუმის გზის ეკონომიკური ზონის განვითარებისთვის თანამშრომლობის შესახებ; ჩინეთსა და საქართველოს შორის განათლებისა და კულტურულის სფეროში თანამშრომლობამ ხელი შეუწყო ჩვენს ხალხებს შორის ურთიერთგაგების ამაღლებას და შორეული ქვეყნების ერების გაერთიანებას.

საკვანძო სიტყვა: ჩინური ენის სწავლება, განათლება, უნივერსიტეტი, ერთი სარტყელი, ერთი გზის ინიციატივა

Aleksandra Lataria
International Black Sea University

IMPACT OF CHINESE-GEORGIAN COOPERATION ON EDUCATION

Abstract

The People's Republic of China is the country which develops every day. Interest in this country never slow down, due to its colossal achievements. Specialists attract rich and unique Chinese culture, its historic and fabulous heritage, family cultures and traditions.

Actuality of this topic is determined by several factors: first, Georgian readers have leak of information about the Chinese education, secondly, within one belt and one rode initiative, relationship between Georgia and China is getting closer year by year.

The Chinese President: „One Belt – One Road” initiative is the beginning of a new phase in relations between the two countries, which means that the relations between Georgia and China will be even more deepened and shall encompass all areas.

More than 100 countries and international organizations have supported the One Belt, One Road initiative for three years. Georgia is the most active participant among them. We can say that cooperation between the two countries is a good basis for the development of One Belt, One Road. In recent years, China and Georgia have signed the Memorandum on Cooperation for the Development of the Silk Road Economic Zone; Cooperation between China and Georgia in the field of education and culture has helped to increase mutual understanding between our peoples and to bring the nations of the distant countries together.

Keyword: Chinese Language Teaching, education, University, Belt and Road Initiative

ჰუმანიტარული მეცნიერებები

HUMANITARIAN SCIENCES

Aigul Baituova
Khoja Akhmet Yassawi International Kazakh-Turkish University

Abstract

THE IMPACT OF THE SILK ROAD ON THE HISTORY OF EUROASIA: CULTURE, LANGUAGES AND SCIENCE

This research abstract addresses the influence of the Silk Road on the history of Eurasia, with a focus on its impact on culture, languages and science. The Silk Road, a historical trade route that stretched across Eurasia, was of great importance in the development of the exchange of goods, ideas and cultural achievements between different peoples and civilizations. The cultural influence of the Silk Road was significant. As a result of trade and cultural contacts, cultures of different peoples interacted and exchanged ideas, technologies, art and religion. These cultural interactions have led to the formation of new cultural traditions, hybrid styles and new art forms that still influence modern Eurasia. The linguistic aspect of the Silk Road was also significant. Various languages, such as Chinese, Persian, Turkic languages and others, were used in communication and trade. This contributed to the development of language tools, translation practice and intercultural exchange. The Silk Road became a platform for the dissemination of language knowledge and translation activities, which contributed to a deeper understanding and exchange of ideas between different cultures. It is also necessary to note the important influence of the Silk Road on science. He promoted the exchange of scientific knowledge and discoveries between different regions. Mathematics, astronomy, medicine and other scientific fields developed thanks to the exchange of ideas and knowledge that took place along the Silk Road. This exchange of scientific knowledge and methods had a long-term impact on the development of scientific disciplines and contributed to the progress of knowledge in Eurasia. In conclusion, I would like to emphasize the importance of the Silk Road in the history of Eurasia. He promoted the exchange and interaction of cultures, the development of language forms, as well as the transfer of scientific knowledge and discoveries. Understanding this influence helps us to better understand the history and current state of culture, languages and science in Eurasia.

Keyword: Silk Road, History of Euroasia, Culture, Languages, Science

ჩინეთის სოციალური საკითხები აი ვეი ვეის შემოქმედებაში

აბსტრაქტი

თანამედროვე ჩინელი მხატვარი აი ვეი ვეი არის გამოჩენილი ფიგურა, რომლის ნამუშევრები თამამად ეხება სხვადასხვა კრიტიკულ სოციალურ საკითხებს ჩინეთის კონტექსტში. სიმპოზიუმის მოცემული მოხსენება წარადგენს აი ვეი ვეის შემოქმედებას, ნათელს ჰფენს იმას, თუ როგორ იყენებს ის ხელოვნებას, როგორც მძლავრ საშუალებას ჩინეთის საზოგადოების მწვავე სოციალური პრობლემების ხაზგასასმელად.

თემა შეეხება აი ვეი ვეის სოციალური აქტივიზმის ანალიზს, განიხილავს იმ გზებს, რომლითაც მისი ხელოვნება მოუწოდებს საზოგადოებას უფრო მეტ ცნობიერებისა და ცვლილებებისაკენ. ცენზურიდან და პოლიტიკური რეპრესიებიდან დაწყებული ადამიანის უფლებების დარღვევით და გარემოსდაცვითი პრობლემებით დამთავრებული, აი ვეი ვეის შემოქმედება ასახავს და იწვევს დისკუსიებს ამ საკითხებზე.

მოხსენება მიზნად ისახავს ახსნას, თუ როგორ მოქმედებს აი ვეი ვეის ხელოვნება ჩინელ საზოგადოებაზე, როგორ იწვევს აუდიტორიას დაუპირისპირდეს და კრიტიკულად ჩაერთოს სოციალური პრობლემების მოგვარებაში, რომლებიც არსებობს თანამედროვე ჩინეთში.

საკვანძო სიტყვები: აი ვეი ვეი; თანამედროვე ხელოვნება; სოციალური საკითხები

Anna Makharadze

Georgian International University GIU

SOCIAL THEMES IN AI WEI WEI'S WORK

Abstract

Chinese contemporary artist Ai Wei Wei has emerged as a prominent figure whose works boldly address various critical social issues within the context of China. This symposium presentation delves into the multifaceted artistic expressions of Ai Wei Wei, shedding light on how his art serves as a powerful medium to highlight pressing social problems within Chinese society.

The exploration begins with an analysis of Ai Wei Wei's activist approach, dissecting the ways in which his art challenges the status quo and advocates for greater societal awareness and change. From censorship and political repression to human rights violations and environmental concerns, Ai Wei Wei's creations eloquently depict and provoke discussions on these pertinent issues.

This presentation aims to elucidate how Ai Wei Wei's art acts as a reflection of Chinese society, inviting the audience to confront and critically engage with the social problems that persist in contemporary China. By examining selected artworks and their underlying social narratives, we

seek to foster a deeper understanding of the intricate interplay between art, society, and activism, and inspire meaningful dialogue for a better tomorrow.

Keywords: Ai Wei Wei; Contemporary Chinese Art; Social Commentary

ეკა ვარდოშვილი
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი

საქართველო ალექსანდრე დიუმას „კავკასიაში“

აბსტრაქტი

ცნობილი ფრნგი მწერალი ალექსანდრე დიუმა (მამა) თავის წიგნში „კავკასია“ წარმოგვიდგენს მოგზაურის შთაბეჭდილებებს რეგიონის შესახებ. წიგნში დიუმა დეტალურად აღწერს კავკასიაში შექმნილ სოციალურ-პოლიტიკურ ვითარებას, კავკასიელი ხალხის ყოფა-ცხოვრებას, მათ ადათ-წესებსა და ისტორიულ წარსულს. წიგნის უდიდესი ნაწილი საქართველოს თემას ეთმობა.

დიუმა საქართველოში ჩამოვიდა 1858 წლის 23 ნოემბერს და აქ ცხოვრობდა 1859 წლის 11 იანვრამდე. თავის ნაწარმოებში „კავკასია“ იგი საუბრობს ქართველი ხალხის მატერიალურ და სულიერ ფასეულობათა შესახებ.

მიუხედავად იმისა, რომ იგი კარგად იცნობს უცხოურ ლიტერატურულ და ისტორიულ წყაროებს საქართველოს შესახებ, მოგზაურის შთაბეჭდილებების გადმოცემისას იგი უპირატესობას საკუთარი თვალით ნანახსა და განცდილს ანიჭებს. დიუმა აღტაცებით საუბრობს ქართველებზე და მიაჩნია, რომ საჭიროა ამ ქვეყნის საგანგებო შესწავლა.

დიუმა ცდილობს, რომ საქართველოში მომხდარი ყველა ფაქტი და მოვლენა დაუკავშიროს ევროპულ სინამდვილეს.

თხზულებაში ჩანს, რომ დიუმა კარგად იცნობს საქართველოს გეოგრაფიულ ადგილმდებარეობას, მის ისტორიას.

მნიშვნელოვანია ისიც, რომ დიუმა ზუსტად განსაზღვრავს თამარ მეფის ღვაწლსა და დამსახურებას, მის ადგილს საქართველოსა და მსოფლიოს ისტორიაში.

თბილისის შესახებ დიუმა წერს: „იმ ეპოქაში, საიდანაც ქრისტიანული ერა იწყება, თბილისი მხოლოდ დაბა იყო, საქართველოს დედაქალაქად კი მცხეთა ითვლებოდა, მაგრამ 469 წელს მეფე ვახტანგ გორგასალმა დააარსა ქალაქი თბილისი, დედა ახალი თბილისისა“ (დიუმა).

ნაწარმოებში ჩანს, რომ დიუმა იცნობდა და მჭიდრო ურთიერთობა ჰქონდა ქართველ ინტელიგენციასთან. თავში „თავად ჭავჭავაძის მეუღლე“ ავტორი ალექსანდრე ჭავჭავაძის ვაჟის, დავით ჭავჭავაძის მეუღლე ანნა ბატონიშვილზე გვესაუბრება. მისი უმშვენიერესი გარეგნობითაა მოხიბლული.

დიუმა განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობს კავკასიელი ქალების გარეგნობასა და პიროვნულ თვისებებს. მას მოჰყავს ციტატა XVII საუკუნის ცნობილი ჰოლანდიელი მოგზაურის ჟან სტრეისის წიგნიდან „სამი მოგზაურობა სპარსეთში“ და მიუთითებს, რომ სავსებით ემხრობა და იზიარებს მის ნააზრევს.

ქართველი მამაკაცების შესახებ დიუმა აღნიშნავს, რომ მისი აზრით, ისინი არა მარტო თვითონ არიან ულამაზესნი მთელს დედამიწის ზურგზე, არამედ, მათ აგრეთვე საუცხოო ტანისამოსი აცვიათ.

დიუმამ სიზუსტით გადმოგვცა კავკასიაში შექმნილი სოციალურ-პოლიტიკური, კულტურული და ეკონომიური მდგომარეობა. მოგვითხრო ქართველი ხალხის სულიერ და მატერიალურ ფასეულობათა შესახებ.

წიგნი მნიშვნელოვანია ქართველი და კავკასიელი ხალხის ისტორიით დაინტერესებული მკითხველისათვის.

საკვანძო სიტყვები: დიუმა, საქართველო, XIX საუკუნე

Eka Vardoshvili
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

GEORGIA IN ALEXANDER DUMAS' “ADVENTURES IN THE CAUCASUS”

Abstract

The famous French writer Alexandre Dumas (father) in his book “Adventures in the Caucasus” presents the impressions of the traveler about the region. Dumas describes, in detail, the socio-political situation in the Caucasus, the life of the Caucasian people, and their customs and historical past. Most of the book is dedicated to Georgia.

Dumas arrived in Georgia on November 23, 1858, and stayed here until January 11, 1859. In his work “Adventures in the Caucasus,” he talks about the spiritual and material values of the Georgian people.

Dumas seems to be well acquainted with foreign literary and historical sources about Georgia. However, when discussing his experiences, he describes his impressions based on what he saw with his own eyes. Dumas speaks enthusiastically about Georgians and believes this country deserves to be explored more thoroughly.

Dumas tries to connect all the facts and events that happened in Georgia to the European reality and draws a parallel between them.

It seems that Dumas is well acquainted with the geographical location of Georgia and its history.

It is also important that Dumas accurately defines Queen Tamar's merits and her place in Georgian and world history.

Dumas writes about Tbilisi: “In the beginnings of Christianity, Tbilisi was only a small town, and Mtskheta was considered the capital of Georgia. But in 469, King Vakhtang Gorgasali founded the city of Tbilisi, the mother of new Tbilisi” (Dumas).

The work shows that Dumas was aware and had a close relationship with the Georgian intelligentsia. In the chapter “Chavchavadze's wife,” the author talks about Princess Anna

Batonishvili, the wife of Alexander Chavchavadze's son, Davit Chavchavadze. Fascinated by her beauty.

Dumas pays special attention to the appearance and personality of Caucasian women. He quotes from the famous 17th century Dutch traveller Jean Streis's book "Three Journeys to Persia," and points out that he fully supports and shares the traveller's opinion.

Dumas speaks with admiration about Georgian men and notes that Georgian men, in his opinion, are not only the most handsome in the world, but they also wear excellent clothes.

Alexander Dumas conveyed the socio-political, cultural and economic situation in the Caucasus precisely but artistically. He described the spiritual and material values of the Georgian people. The book is also important for the readers interested in the history of the Georgian and Caucasian peoples.

Keywords: Dumas, Georgai, XIX century

Abdusalom Mamadnazarov,
Professor, Tajik National University
Safo Gulomaseinov
Tajik National University

FROM THE HISTORY OF THE STUDY OF LITERARY TERMS IN THE TAJIK-PERSIAN AND ENGLISH LANGUAGES IN THE MODERN PERIOD

Abstract

The purpose of this research is to explore the history of the formation and development of literary terms in Persian and Tajik languages, closely related to one of the objectives of Silk Road Linguistic and Philological Studies on Silk Road Languages, in comparison to the same process of literary term formation in the English language. Tajik-Persian language served one of the main languages on the Silk Road and was considered as a lingua franca for the diverse population of the vast region of Central Asia, also called crossroads of civilizations along the Silk Road. The authors employ a comparative and contrastive method of linguistic data analysis, yielding fascinating results regarding the history and unique characteristics of literary terms.

The novelty of this research lies in the fact that literary terms in these languages have not been thoroughly researched, and this study will enable us to uncover the history of the formation and development of literary terms, as well as identify their distinctive descriptions and interpretations. The practical significance of this research is crucial for compiling modern descriptive and bilingual dictionaries and standardizing literary terms in Tajik-Persian and English languages.

The literary and artistic thought of the Persians and Tajiks, along with their contributions to world literature, displays a millennia-old history. It has evolved in tandem with the development of speech and eloquence, providing the foundation for literary theory and, over time, refining and advancing it.

Persian-Tajik poets and writers, drawing from the rich traditions of the Greeks and Arabs, offered valuable insights into various aspects of the art of eloquence. Notably, the earliest surviving

treatise on literary theory is Muhammad ibn 'Umar Raduyani's Tarjuman al-balagha (Interpreter of Eloquence).

Literary criticism has grown as an integral component of literary science and literature. Writers have contemplated topics related to the art of eloquence, significant literary developments of their era, the interplay between literature and creative traditions, the legitimacy of poetic meanings, the role of writers and literature in society, vocabulary, and eloquence, as well as the interpretation and exposition of writers' heritage, among other subjects.

In Western literature, including English, it is argued that literary criticism found its origins in Ancient Greece (427-347 BC) with Plato's teachings on Poetics and Rhetoric.

The Renaissance marked a new stage in the history of literary criticism, characterized by the ongoing struggle against medieval dogmatism and the efforts of progressive writers and scholars to challenge religious scholastic viewpoints.

The 18th century witnessed a significant shift in literature, with prose taking precedence over poetry. Modern literary criticism, relying heavily on structural-semantic methodologies, has explored literary materials within a broad cultural-historical context and employed interdisciplinary humanities methods.

Keywords: literary terms, eloquence, literary theory, literature, literary criticism, prose, poetry, interpretation.

ინგა ადამია
ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტი

აბრეშუმის გზა კულტურათაშორისი დიალოგის ჭრილში
(მარკო პოლო, ბაირონი)

აბსტრაქტი

კულტურის ანალიზი ხშირად კულტურათა შორის ურთიერთობის ანალიზსაც ნიშნავს. სხვადასხვა კულტურები რომ არ არსებობდეს, ადამიანები კულტურაზე არც ვიფიქრებდით. სხვაობები კულტურებს შორის კიდევ უფრო ცხადი ხდება ადამიანთა აზროვნებაში, ემოციებსა და ქცევებში აშკარა სხვაობების გამო. შესაბამისად, კულტურის გააზრება შეუძლებელია ერთი კულტურის ფარგლებში, კულტურის ანალიზი სხვადასხვა კულტურას უნდა მოიცავდეს. კულტურაში იგულისხმება საერთო ფასეულობები, ნორმები და ღირებულებები, რომლებიც ადამიანთა ამა თუ იმ ჯგუფს მიეკუთვნება. კულტურათაშორისი დიალოგი თავის მხრივ ეფუძნება ლინგვოკულტურულ ცნობიერებას.

გზა რომელიც ანტიკურ ეპოქაში გამოიყენებოდა როგორც სავაჭრო ქსელი, გერმანელმა გეოგრაფმა ფონ რიხტოფენმა 1877წ. „აბრეშუმის გზა“ უწოდა. როგორც ტრანსკონტინენტალური სავაჭრო-საქარავნო გზა, რომელიც ჩინეთს ხმელთა და შავი ზღვის სანაპიროების გავლით მიემართებოდა დასავლეთისაკენ გაჰქონდა ჩინური აბრეშუმი, რომლის მთავარი მომხმარებელი რომაელი დიდგვაროვნები იყვნენ. ამ

ვაჭრობას დასაბამი ძვ. წ.-ის II ს-ში მიეცა, ხოლო XVIII-ის მიწურულს, როცა ევროპელებმა აითვისეს საოკეანო გზა, აბრეშუმის გზამ მნიშვნელობა დაკარგა.

ეს გზა ხელს უწყობდა როგორც ეკონომიკური, ასევე კულტურული ურთიერთობების განვითარებას.

აბრეშუმის გზა მნიშვნელოვანი იყო ცოდნისა და ტექნოლოგიების გადაცემაში. ჩინურმა ინოვაციებმა გზა იპოვეს დასავლეთისაკენ, ეს იქნებოდა ქაღალდის დამზადება, ბეჭდვა თუ სხვა, რამაც დიდი როლი ითამაშა ბერძნული თუ რომაული ტექსტების შენარჩუნებასა თუ გადაცემაში და ხელი შეუწყო ევროპაში რენესანსის ჩამოყალიბებას. აბრეშუმის გზამ ხელი შეუწყო ასევე ხელოვნებისა და ესთეტიკის გაცვლას, ნათარგმნი ლიტერატურა და დამწერლობა გასცდა კულტურულ საზღვრებს და გავლენა მოახდინა მსოფლიოს სხვადასხვა კუთხეებზე.

აბრეშუმის გზის მთელ სიგრძეზე გავლა, მისი ერთი ბოლოდან მეორე ბოლოში, ვერავინ შეძლო (Whitfield, 2004, 13). მხოლოდ რამდენიმე მოგზაურმა გადასერა მთიანი ცენტრალური აზია (3,600 კმ.), სამარყანდიდან ჩანგ'ანამდე. მათგან, ვინც ევროპიდან ჩინეთამდე მთელი გზა გაიარა, მეცამეტე საუკუნეში მცხოვრები ცნობილი იტალიელი ვაჭარი მარკო-პოლო (Hansen 2012, 10).

„მარკო პოლოს წიგნის“ სახელით ცნობილ მემუარებში ის მოგვითხრობს უცნობი ცივილიზაციების დიდძალ სიმდიდრესა და ქონებაზე, რომლის მოსაპოვებლად დასავლეთელი ვაჭრები ძალას არ იშურებდნენ. მისმა წიგნმა ძალიან დიდი გავლენა მოახდინა იმდროინდელი ხალხის შეხედულებებზე. მარკო პოლოს დაბრუნებიდან 25 წელიწადში მისი მემუარების ხელნაწერები უკვე გავრცელებული იყო ლათინურ, ძველ ფრანგულ და, შესაძლოა, ძველ ზემოგერმანულ ენებსა და გალურ-იტალიურ, ტოსკანურ და ვენეციურ დიალექტებზე, რაც შუა საუკუნეებისთვის ძალიან დიდი მიღწევა იყო.

სამწუხაროდ, ეს გზა არა მხოლოდ სავაჭრო-ეკონომიური, კულტურული თუ სახელოვნებო კეთილდღეობისთვის გამოიყენებოდა, ასევე სავაჭრო-საქარავნო გზაზე ხშირად გადაჰყავდათ მონები სხვადასხვა ქვეყნებში გასაყიდად. ერთ-ერთ ასეთ შემთხვევას აღწერს სწორედ ბაირონი მცირე აზიაში მოგზაურობის დროს. ალექსანდრიაში ის შესწრებია საქართველოდან და ჩერქეზეთიდან ტყვე ქალების საჯარო გაყიდვას, ახალგაზრდა რაინდის ყურადღება მიუპყრია განწირულ გოდებას. ის სულ პატარა იყო, 13 წლის.. პოეტი შეუძრავს მის გულსაკლავ მოთქმას, ლინგვა ფრანკაზე დალაპარაკებია და გაუგია ქართველი ყოფილა, თბილისელი მემამულის ერთადერთი ქალიშვილი. რამდენჯერმე გაუყიდათ. ბაირონს მაშინვე 800 პიასტრი გადაუხდია ვაჭრებისთვის და გაუთავისუფლებია. მოგვიანებით ბაირონმა მას ლექსი მიუძღვნა „თირზა“.

აბრეშუმის გზა უფრო მეტი იყო ვიდრე სავაჭრო გზა, ეს იყო ხიდი ცივილიზაციებს შორის, რამაც ხელი შეუწყო იდეების, კულტურისა და სავაჭრო ურთიერთობების ზრდა-განვითარებას, რითაც ღრმა წვლილი შეიტანა აზიის, ევროპისა და აფრიკის მამულებით საზოგადოების განვითარებაში. აბრეშუმის გზის მემკვიდრეობა ნარჩუნდება დრევანდელ სამყაროში, რაც გვახსენებს კულტურული გაცვლის თანამშრომლობის მნიშვნელობას ჩვენს გლობალურ სამყაროში.

საკვანძო სიტყვა: კულტურათაშორისი დიალოგი, საერთო ფასეულობები, აბრეშუმის გზა, ცივილიზაციები, ინოვაციები, მემუარები

SILK ROAD IN THE CONTECST OF INTERCULTURAL DIALOGUE

(Marco Polo, Byron)

Abstract

The analysis of culture often means the analysis of the relationship between cultures. If there were no different cultures, people would not even think about culture. The differences between cultures are made even more apparent by the obvious differences in people's thinking, emotions, and behaviors. Therefore, it is impossible to understand culture within the framework of one culture, the analysis of culture must include different cultures. Culture refers to common values, norms and values that belong to one or another group of people. Intercultural dialogue is based on linguistic and cultural awareness.

The road, which was used as a trade network in ancient times, was discovered by the German geographer von Richthofen in 1877. "Silk Road" he called it. As a transcontinental trade-caravan route, which led to China through the dry and Black Sea coasts, it carried Chinese silk to the west, the main consumer of which was the Roman nobles. The beginning of this trade in BC. It was given in the 2nd century AD, and at the end of the 17th century, when the Europeans mastered the ocean route, the Silk Road lost its importance.

This road contributed to the development of both economic and cultural relations.

In his memoirs, known as "The Book of Marco Polo", he tells us about the great wealth and property of unknown civilizations, which Western traders spared no effort to acquire. His book had a great influence on the views of the people of that time. Within 25 years of Marco Polo's return, manuscripts of his memoirs were already in circulation in Latin, Old French, and possibly Old High German, and in Gallo-Italian, Tuscan, and Venetian dialects, a remarkable achievement for the Middle Ages.

Unfortunately, this road was used not only for trade-economic, cultural and artistic prosperity, but also on the trade-caravan road, slaves were often transported to different countries for sale. One such case is described by Byron during his trip to Asia Minor. In Alexandria, he witnessed the public sale of captive women from Georgia and Cherkessia, he drew the young knight's attention to the doomed lamentation. He was just a child, 13 years old. He heard that she was Georgian, the only daughter of a Tbilisi landlord. They sold her several times. Byron immediately paid 800 piastres to the merchants and released her. Later, Byron dedicated the poem "Tirza" to her.

Keywords: Intercultural dialogue, common values, Silk Road, civilizations, innovations, memoirs.

ზოია ადამია
საქართველოს საერთაშორისო უნივერსიტეტი ჯიუ
მანანა შელია
სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
მაია მარღანია
სოხუმის სახელმწიფო უნივერსიტეტი

აბრეშუმის კონცეპტი სხვადასხვა ლინგოკულტურულ გარემოში

აბსტრაქტი

ენა ასახავს რეალობის აღქმისა და კონცეპტუალიზაციის საშუალებას, რომელიც დამახასიათებელია სხვადასხვა კულტურისთვის. თითოეულ ენას აქვს შესაძლებლობა ასახოს მსოფლიო ეროვნული სურათი, მისი აზროვნებისა და ქცევის თავისებურებები, წარმოაჩინოს ეთნოსთა უნიკალურობა, ადათ-წესები, ღირებულებები, ტრადიციები და კულტურა.

ენა და კულტურა დაკავშირებულია ერთმანეთთან და საშუალებას აძლევს მსოფლიოს ხალხებს უფრო ღრმად გაეცნონ როგორც საკუთარ, ასევე ეთნოსების ისტორიას და მიღწევებს სხვადასხვა კულტურულ და ენობრივ გარემოში.

ნაშრომი ეხება აბრეშუმის ცნების პრობლემას ქართულ, ბრიტანულ და რუსულ ლინგოკულტურებში. კვლევის მიზანია ინფორმაციის შეგროვება დიდი აბრეშუმის გზის ისტორიის, ფაქტებისა და განვითარების შესახებ, ძირითადი მარშრუტები, ხალხებისა და კულტურების დამაკავშირებელი გზები, აბრეშუმის, როგორც დიდი სავაჭრო საქონლის მნიშვნელობა და პოპულარობა; გაანალიზებულია სიტყვა „აბრეშუმის“ ეტიმოლოგია, სემანტიკური მნიშვნელობები ქართულ, ინგლისურ და რუსულ ენებში და მისი გამოყენება ფრაზეოლოგიაში. ნაშრომში ყურადღება გამახვილებულია აბრეშუმის ცნების ლინგვისტურ და ექსტრალინგვისტურ ფაქტორებზე ქართულ, ბრიტანულ და სლავურ ლინგოკულტურაში. ამ მხრივ განსაკუთრებით აქტუალურია სხვადასხვა ენისა და კულტურის შედარებითი კვლევები. გენეტიკურად შეუსაბამო ენების შედარებითი ანალიზი მნიშვნელოვანი და აქტუალურია მათი მსგავსებებისა და განსხვავებების კვლევისას.

აბრეშუმის კულტურასთან დაკავშირებული ტერმინოლოგია, მისი წარმოების, ტიპების, ხარისხების, თვისებების და შეფასებითი ლექსიკა საინტერესოა სტრუქტურული, სემანტიკური, ენობრივი და კონცეპტუალური თვალსაზრისით.

საკვანძო სიტყვები: ლექსიკა, ენები, ლინგოკულტუროლოგიური ანალიზი, აბრეშუმი, აბრეშუმის დიდი გზა, მეაბრეშუმეობა, აბრეშუმის წარმოება, აბრეშუმის ქსოვილი

Zoia Adamia
Georgian International University GIU
Manana Shelia
Sokhumi State University
Maia Marghania
Sokhumi State University

THE CONCEPT OF SILK IN DIFFERENT LINGUOCULTURAL ENVIRONMENT

Abstract

Every language reflects the national picture of the world, the history, the culture and traditions of various peoples and has numerous opportunities to present its customs and values. the peculiarities of its thinking and behavior.

Language and culture are connected with each other, represent and provide an opportunity for the peoples of the world to become more deeply acquainted with their history and achievements in different cultural and language environment.

In paper we discuss the problem of the concept of silk in the Georgian, British and Russian linguocultures. The purpose of the study raises the following tasks: to gather information on history, facts and development of the Great Silk Road, Main routes, connecting peoples and cultures, the original production of Chinese silk, its importance as a great trade item and popularity in culture and fashion industry; to consider the etymology, semantic meanings of the the word silk in Georgian, English and Russian languages and its use in phraseology. The paper focuses on linguistic and extralinguistic factors of the concept of silk in the Georgian, British and Slavic linguoculture. Comparative studies of different languages and cultures are especially relevant in this regard. Comparative analysis of genetically non-cognate languages is significant and actual researching their similarities. and distinctions.

The terminology related to silk culture, its production, features, types, grades, properties, and evaluative vocabulary is interesting from its descriptive, structural, semantic, lingucultural and conceptual viewpoint.

Keywords: vocabulary, languages, linguocultural analysis, silk, the Great Silk Road, sericulture, silk production, silk fabric

